

Υπαίθρος

ΠΑΡΟΝΤΟ ΤΑΞΙΔΙ
Την Έγγραφο
Α.Κ. ΠΑΡΑΡΤΗ
Αριθμός Άδειας
206

ΚΑΤ
ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟ

ΕΛΤΑ
Hellas Post
Κωδικός
117076

ΠΑΝ.Δ.ΟΙΚ.Ο

www.sylpyp.gr

ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ & ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΚΕΝΤΡΟΥ ΥΓΕΙΑΣ ΧΑΛΑΝΔΡΙΤΣΑΣ - ΜΕΛΟΥΣ ΤΟΥ ΠΑΝ.Δ.ΟΙΚ.Ο

• ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ - ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 2019 • Έτος 17ο • Τεύχος 84ο

«Τὸν μηδὲν τούτων μετέχοντα οὐκ ἀγράφονα ἀλλ' ἀχρεῖον νομίζομεν». (Θουκυδίδης)

Αναπροσανατολισμός στο δημογραφικό

Ο Σύλλογος Προστασίας Υγείας & Περιβάλλοντος της περιοχής του Κέντρου Υγείας Χαλανδρίτσας συμμετείχε για μια χρονιά ακόμη στο Φόρουμ Ανάπτυξης (24-25 Νοεμβρίου) στο ξενοδοχείο Αστήρ Πατρών, μετά από την τιμητική πρόσκληση του εκδότη της εβδομαδιαίας εφημερίδας "Σύμβουλος Επιχειρήσεων" κ. Παναγιώτη Γιαλιένιου, διοργανωτή των επιχειρημάτων πολυσυνεδρίων.

Ένα πολυσυνέδριο με κύριο στόχο την ανάπτυξη της ευρύτερης περιοχής των Πατρών με πολλές θεσμικές και συλλογικές συμμετοχές, παρά τις δυσκολίες της εποχής και της γενικότερης κρίσης που τη χαρακτηρίζει.

Ο επαναπροσανατολισμός στο δημογραφικό ζήτημα ήταν ο ακριβής τίτλος της δικής μας θεματικής ενότητας, που κληθήκαμε να αναπτύξουμε στο χρονικό περιθώριο των δυο ωρών.

Είναι ένα καυτό θέμα, όπως είπε και ο πρόεδρος του Συλλόγου κ. Ιωάννα Θεο-

Άποψη του κοινού

ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ

δωροπούλου, στην προσφώνησή της, το οποίο θα πρέπει σοβαρά και υπεύθυνα να απασχολήσει κάθε Έλληνα και Ελληνίδα, κάθε θεσμό και κάθε φορέα. Το δύσκολο αλλά και σπουδαίο για τη χώρα μας θέμα προσεκήλησαν από το Σύλλογο να αναπτύξουν διακεκριμένοι και διεθνούς φήμης ομιλητές, όπως ανέφερε ο συντονιστής της συζήτησης κ. Κων. Χρυσανθόπουλος,

Ομότιμος Καθηγητής του Παν/μιου Πατρών και Πρόεδρος της Πανελληνίας Γηριατρικής και Γεροντολογικής Εταιρείας.

Οι ειδικοί περί το θέμα ομιλητές επιχειρήσαν με τις επιστημονικές γνώσεις τους να ενημερώσουν το πολυπληθές ακροατήριο της εκδήλωσης και να προσεγγίσουν το πολύπλευρο και πολυεπίπεδο αλλά και δύσκολο αυτό ζήτημα, με το δεδομένο της συνεχούς αύξησης της

Από αριστερά ο κ. Βύρων Κοτζαμάνης, η κα. Αλ. Τραγάκη, ο κ. Κ. Χρυσανθόπουλος, ο κ. Ευστ. Αδαμόπουλος και ο κ. Αθαν. Διαμαντόπουλος.

γήρανσης του πληθυσμού, από την οποία απειλείται το ασφαλιστικό και κοινωνικό σύστημα κάθε χώρας, όπως και της δικής μας, λόγω της μείωσης των γεννήσεων έναντι των θανάτων. Υπολογίζεται ότι έως την επόμενη απογραφή του 2021 ο πληθυσμός της χώρας μας θα έχει μειωθεί κατά 600.000.

Ακολουθώντας θα παραθέσουμε περιλήψεις των εισηγήσεων των ομιλητών

καθώς και του σχολιαστή κ. Αθαν. Διαμαντόπουλου, Άμισθου Καθηγητή, Νεφρολόγου, Αρχαιολόγου, με τη σειρά που μίλησαν. Η συζήτηση ήταν ενδιαφέρουσα με κατάθεση ερωτήσεων και απώσεων και αυτό ήταν μια ένδειξη για τις στάσεις και συμπεριφορές, που ακολουθεί ο σύγχρονος άνθρωπος των αναπτυσσόμενων κυρίως χωρών.

(συνέχεια στη σελίδα 4)

ΙΑΤΡΟΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΜΕ ΤΟ ΚΕΝΤΡΟ ΥΓΕΙΑΣ ΧΑΛΑΝΔΡΙΤΣΑΣ ΚΑΙ ΤΗΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΥΠΕΡΤΑΣΗ ΚΑΙ ΚΑΡΔΙΑ

Ο ΣΙΩΠΗΛΟΣ ΕΧΘΡΟΣ

Άποψη του κοινού

Η ενημερωτική εκδήλωση που έγινε την Κυριακή 18 Νοεμβρίου στο Πνευματικό Κέντρο του ΙΝ Κοιμήσεως Θεοτόκου Οβρυάς, με ομιλητή τον καρδιολόγο κ. Σταθόπουλο Χρήστο ενώπιον πολυπληθούς ακροατηρίου σημείωσε μεγάλη επιτυχία.

Αρχικά ο κ. Χαροκόπος καλωσόρισε τους παρευρισκόμενους και ευχαρίστησε το Σύλλογο για τη συνεργασία και επαίνεσε το Κέντρο Υγείας Χαλανδρίτσας για το πολύ σπουδαίο έργο που επιτελεί όλα αυτά τα χρόνια στην περιοχή των τέως Δήμων Φαρρών και Μεσσήτιδος.

"Υπέρταση & καρδιά", ο σιωπηλός εχθρός ήταν ο τίτλος της ομιλίας. Με το χάρισμα της επικοινωνίας που διέθετε ο ομιλητής, διέλυσε τους μύθους και τις νοοτροπίες που συνδέουν τη διάγνωση και την αντιμετώπιση της Αρτηριακής Υπέρτασης των συμμετεχόντων.

Με απλό και κατανοητό τρόπο οι συμμετέχοντες έλαβαν εκείνες τις γνώσεις που επικρατούν σήμερα για το μεγάλο και συχνό ιατρικό πρόβλημα που επιβαρύνει τη Δημόσια Υγεία και την εθνική μας οικονομία. Συγκεκριμένα ο κ. Σταθόπουλος περιληπτικά ανέφερε:

Το προεδρείο από αρ. ο κ. Γρηγόρης Αλόκριος, Δ/ντης ΚΥ Χαλανδρίτσας και ο κ. Αντώνης Χαροκόπος, βοηθός Περιφερειάρχη Δυτικής Ελλάδος

Στις αναπτυγμένες χώρες τα λεγόμενα καρδιαγγειακά επεισόδια (κυρίως έμφραγμα και εγκεφαλικό επεισόδιο), ευθύνονται για τους μισούς θανάτους στους ενήλικους. Πολλά από τα επεισόδια αυτά μπορούν να προληφθούν.

• Η υπέρταση είναι ένας από τους σημαντικότερους και τους συχνότερους παράγοντες που αυξάνουν τον κίνδυνο τόσο για εγκεφαλικό επεισόδιο όσο και για έμφραγμα. Υπολογίζεται ότι στη χώρα μας περίπου 1 στους 4 ενήλικους εμφανίζει υπέρταση (περίπου 3.000.000 ασθενείς) (συνέχεια στη σελίδα 5)

28ο ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΤΟΥ ΠΑΝ.Δ.ΟΙΚ.Ο: Κλιματική Αλλαγή και Αστικό Περιβάλλον

Πραγματοποιήθηκε στην Κατερίνη από 9 -11 Νοεμβρίου 2018 το 28ο Συνέδριο του Πανελληνίου Δικτύου Οικολογικών Οργανώσεων (ΠΑΝΔΟΙΚΟ) σε συνδιοργάνωση με την ΕΝ-ΠΕ, την ΚΕΔΕ και το Δήμο Κατερίνης. Το θέμα του Συνεδρίου ήταν: «Κλιματική Αλλαγή. Αστικό Περιβάλλον» και έγινε στον Καπνικό Σταθμό Κατερίνης. (συνέχεια στη σελίδα 6)

Το ΔΣ του Συλλόγου και η συντακτική επιτροπή της Υπαίθρου σας εύχονται Χρόνια πολλά με υγεία και δύναμη

Το νέο έτος 2019 να είναι δημιουργικό και με λιγότερα προβλήματα για το περιβάλλον

Όλα όσα θα πρέπει να ξέρουμε για τη σωστή θέρμανση του σπιτιού

ΣΕΛΙΔΑ 3

Μετατρέποντας τη διαχείριση αποβλήτων σε βιώσιμη διαχείριση υλικών

ΣΕΛΙΔΑ 2

Κίνδυνοι από τις εξορύξεις υδρογονανθράκων στο Ιόνιο

ΣΕΛΙΔΑ 8

ΟΙ ΕΠΟΜΕΝΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΣΤΗ ΣΕΛΙΔΑ 8

Μετατρέποντας τη διαχείριση αποβλήτων σε βιώσιμη διαχείριση υλικών

Εγκρίθηκαν σήμερα στις 22 Μαΐου από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο οι νέοι κανόνες για τα απόβλητα, για την κυκλική οικονομία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής του 2015. Κεντρικός στόχος της νέας δέσμης μέτρων είναι η επίτευξη βιώσιμης παραγωγής και κατανάλωσης σε ολόκληρο τον κύκλο ζωής των προϊόντων. Η νέα νομοθεσία θέτει υψηλότερους στόχους ανακύκλωσης για τα αστικά απόβλητα, αλλά και νέους κανόνες για τη χωριστή συλλογή με τη σταδιακή κατάργηση της υγειονομικής ταφής. Σημαντική ήταν και η έμφαση που δόθηκε στην πρόληψη της δημιουργίας αποβλήτων, ως μέσο για να επιτευχθούν οι παραπάνω στόχοι.

Προβλέπονται κίνητρα προς τους παραγωγούς για το σχεδιασμό προϊόντων, σε συνδυασμό με τη διευρυμένη ευθύνη των παραγωγών για τα προϊόντα που παράγουν κατά το στάδιο που καθίστανται απόβλητα. Ενδιαφέροντα ήταν και τα μέτρα όταν προβλέπονται για την εφαρμογή της ιεράρχησης των αποβλήτων όπως: η εφαρμογή προγραμμάτων «πληρώνω όσα πετάω», η θέσπιση μέτρων για την προώθηση προϊόντων και υλικών που έχουν προετοιμαστεί για την επαναχρησιμοποίηση, και τα οικονομικά κίνητρα για τις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές.

Το Συμβούλιο ενέκρινε σήμερα τη δέσμη μέτρων για τα απόβλητα, που ορίζει νέους κανόνες για τη διαχείριση των αποβλήτων και θεσπίζει νομικά δεσμευτικούς στόχους για την ανακύκλωση.

Η Ευρώπη κινείται προς μια κυκλική οικονομία. Αυτοί οι νέοι κανόνες προστατεύουν όχι μόνο το περιβάλλον μας αλλά και την υγεία των πολιτών μας. Καλύπτεται έτσι ολόκληρος ο κύκλος ζωής των προϊόντων, από την παραγωγή και την κατανάλωση μέχρι τη διαχείριση των αποβλήτων. Με την απόφαση αυτή κάνουμε τις οικονομίες μας πιο βιώσιμες και φιλικές προς το περιβάλλον.

Τα κράτη μέλη θα πρέπει να εκπληρώσουν τους στόχους, καθώς θα αυξάνεται η επαναχρησιμοποίηση και η ανακύκλωση των αστικών αποβλήτων.

Τα κράτη μέλη έχουν προθεσμία μέχρι την 1η Ιανουαρίου 2025 για να εφαρμόσουν τη χωριστή συλλογή των προϊόντων κλωστοϋφαντουργίας και των επικίνδυνων αποβλήτων από τα νοικοκυριά. Επιπλέον, θα πρέπει να φροντίσουν ώστε τα βιολογικά απόβλητα είτε να συλλέγονται χωριστά είτε να ανακυκλώνονται στην πηγή (λ.χ. με οικιακή κομποστοποίηση), με σχετική προθεσμία έως τις 31 Δεκεμβρίου του 2023. Οι πρακτικές αυτές έρχονται να προστεθούν στη χωριστή συλλογή που ισχύει ήδη για το χαρτί το γυαλί, το μέταλλο και το πλαστικό.

Η νομοθεσία περιλαμβάνει το στόχο για τη μείωση της υγειονομικής ταφής και τις ορίζει ελάχιστες απαιτήσεις για όλα τα προγράμματα ευθύνης του παραγωγού. Οι παραγωγοί προϊόντων που καλύπτονται από τα προγράμματα αυτά πρέπει να αναλάβουν την ευθύνη για τη διαχείριση των αποβλήτων σε σχέση με τα προϊόντα τους.

Τα κράτη μέλη θα πρέπει να εξασφαλίσουν ότι από το 2030 δεν θα γίνονται δεκτά για υγειονομική ταφή απόβλητα —ιδίως αστικά— που είναι κατάλληλα για ανακύκλωση ή άλλου είδους ανάκτηση.

Μαθητικοί Διάλογοι

Ο σεβασμός στο περιβάλλον είναι και θέμα παιδείας

Οι μικροί μαθητές διδάσκουν στους μεγάλους την έννοια της ανακύκλωσης.

Το 4ο και τελευταίο κατά σειρά κείμενο αναφέρεται και αυτό στην ανακύκλωση και στην εκπαιδευτική δραστηριοποίηση και ευαισθητοποίηση των μαθητών της Β' Γυμνασίου του 10ου Γυμνασίου Πατρών. Μέσα από αυτό το κείμενο μαθαίνουμε πως να φροντίζουμε το περιβάλλον μας, για εμάς, αλλά και για τις επόμενες γενιές. Η εργασία των μαθητών παρουσιάζεται αποσπασματικά λόγω πληθώρας ύλης της εφημερίδας μας. Ακολουθεί ακόμα ένα χιουμοριστικό διαλογικό κείμενο.

Δάσκαλος: Παιδιά εγώ το μόνο που θα κάνω είναι σας παρουσιάσω. Εσείς όμως πρέπει να τους μιλήσετε, όχι εγώ. Συνεννοηθείτε μεταξύ σας και διαλέξτε τον καλύτερο που θα μπορούσε να σας εκπροσωπήσει.

Η κουβέντα αυτή του δασκάλου έφερε διαφωνίες και φουρτούνες ανάμεσα στα παιδιά, μιας και όλα ήθελαν να κάνουν τον αρχηγό και να μιλήσουν μπροστά στον κόσμο.

Σπύρος: Παιδιά απορώ γιατί το συζητάμε τόση ώρα. Εννοείται πως εγώ θα μιλήσω.

Γιάννης: Μπα; και γιατί εννοείται παρακαλώ;

Σπύρος: Γιατί όπως είπε και η Μαρία τις προάλλες, εγώ είμαι ο εμπνευστής αυτού του σχεδίου.

Πέτρος: Παιδιά, παιδιά μην το κουράζουμε άλλο. Εγώ θα μιλήσω, γιατί έχω την εμφάνιση.

Μαρία: Ναι, εσύ και ο Leonardo DiCaprio!

Πέτρος: Τώρα που το λες, σαν να του φέρνω λίγο.

Μαρία: Ωχ Παναγία μου! Τι άλλο θα ακούσουν σήμερα τα αυτιά μας;

Χριστίνα: Ρε παιδιά ηρεμήστε. Την εκδήλωση αυτή την κάνουμε για να παροτρύνουμε τον κόσμο να ανακυκλώνει ώστε να σώσουμε τον πλανήτη μας. Αυτός ήταν ο αρχικός σκοπός μας, όχι το ποιος θα κάνει τον αρχηγό. Εγώ προτείνω να μιλήσουμε όλοι από λίγο, ώστε να μην υπάρχουν αδικίες.

Μαρία: Ναι ρε παιδιά έχει δίκιο η Χριστίνα. Εμείς είμαστε όλοι μια ομάδα και δεν πρέπει να τσακωνόμαστε.

Έτσι τα παιδιά συμφιλιώθηκαν και το απόγευμα μίλησαν και τα 5 και είχαν απόλυτη συνεργασία. Στις 6:30, όταν είχαν συγκεντρωθεί αρκετά άτομα τα παιδιά έστησαν το τραπέζι και τοποθέτησαν επάνω τις κατασκευές που είχαν φτιάξει. Έπειτα βγήκε μπροστά ο δάσκαλος, να παρουσιάσει στον κόσμο τα παιδιά και το έργο τους.

Δάσκαλος: Κυρίες και κύριοι, σας ευχαριστούμε που με την παρουσία σας τιμάτε τα

παιδιά και τον κόπο τους. Ο λόγος που σας καλέσαμε λοιπόν εδώ σήμερα, είναι από τους σημαντικότερους, αν όχι ο σημαντικότερος σε όλο τον πλανήτη. Το θέμα μας λοιπόν είναι η ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗ. Δεν πρόκειται να σας μιλήσω εγώ γι' αυτό, γιατί ούτε οργάνωσα την εκδήλωση αλλά ούτε και ασχολήθηκα. Θα μας μιλήσουν όμως και θα προσπαθήσουν να μας βάλουν μυαλό, γιατί όπως φαίνεται υπερέρχουν σε αυτόν τον τομέα, 5 αξιόπιστα παιδιά τα οποία οργάνωσαν την εκδήλωση.

Τα παιδιά μπορεί πριν να το έπαιζαν άνετα, αλλά τώρα τα είχε λούσει κρύος ιδρώτας από το άγχος. Βρήκαν όμως την δύναμη και..... (πρώτα μίλησε ο Σπύρος)

Σπύρος: Ο πλανήτης είναι το σπίτι μας. Το σπίτι μας αν δεν τον φροντίσουμε και δεν το συντηρήσουμε θα πέσει να μας πλακώσει! Έτσι και ο πλανήτης μας αν δεν τον φροντίσουμε και δεν τον σεβαστούμε θα καταστραφεί και μαζί του θα καταστραφούμε και εμείς. Ένας λοιπόν τρόπος για να συνεισφέρουμε στην διάσωση του περιβάλλοντος είναι η ανακύκλωση.

Μαρία: Για παράδειγμα αν ανακυκλώσουμε το χαρτί, δεν θα χρειάζεται να κόβονται τόσα δέντρα. Έτσι θα έχουμε περισσότερο πράσινο, άρα και περισσότερο οξυγόνο.

Πέτρος: Έτσι γίνεται και με το πλαστικό. Αν πετάμε τις πλαστικές σακούλες στην φύση το περιβάλλον μολύνεται, γιατί το πλαστικό δεν είναι ένα υλικό που γίνεται φυσικό λίπασμα. Αν όμως το ανακυκλώνουμε, ή ακόμα καλύτερα το χρησιμοποιούμε ελάχιστα, πάλι βοη-

θούμε στην διάσωση του πλανήτη.

Χριστίνα: Και δεν νομίζω ότι είναι κόπος να πάμε λίγο πιο πέρα στον μπλε κάδο για να πετάμε ανακυκλώσιμα. Δόξα σοι ο θεός, η γειτονιά μας είναι γεμάτη.

Γιάννης: Άλλωστε ο σεβασμός προς το περιβάλλον είναι θέμα παιδείας.

Τα παιδιά έκαναν ένα μεγάλο κύκλο, πιάσθηκαν όλα μαζί χέρι, χέρι και είπαν..

«Δραστηριοποιηθείτε, ανακυκλώστε, σώστε το περιβάλλον. Είναι στο χέρι μας να κάνουμε έναν κόσμο καλύτερο»

Τα παιδιά έκαναν μια βαθιά υπόκλιση προς το κοινό, εισπράττοντας ένα ζεστό χειροκρότημα. Κοίταγαν με χαμόγελο ως τα αυτιά το ένα το άλλο σαν να έλεγαν <<τα καταφέραμε, τα καταφέραμε>>. Έπειτα τα παιδιά έκαναν πάλι ένα βήμα πίσω και στην σκηνή βγήκε πάλι ο δάσκαλος.

Δάσκαλος: Και τώρα οι μαθητές θα κάνουν μια παρουσίαση από κατασκευές με ανακυκλώσιμα προϊόντα και στο τέλος θα τα πουλήσουν. Όποιος θέλει συνεισφέρει στην προσπάθειά μας αυτή. Ευχαριστούμε και πάλι και καλή συνέχεια.

Ένας, ένας λοιπόν περνούσαν και θαύμαζαν τις κατασκευές των παιδιών και εννοείται πως όλοι αγόρασαν, γιατί ήθελαν να τα ενισχύσουν. Τα παιδιά ήταν όλο χαρά και καμάρι. Εεε! δεν είναι και λίγο αυτό που έκαναν. Έδωσαν όλο τους το θάρρος, την πίστη και τον κόπο τους, αλλά άξιζε. Επιτέλους κατάφεραν να φέρουν την αποστολή τους εις πέρας. Και ήταν πολύ περήφανα γι' αυτό!

«ΕΙΜΑΣΤΕ ΜΕ ΤΗΝ ΟΥΣΙΑ, ΑΥΤΗ ΠΡΕΣΒΕΥΟΥΜΕ ΚΑΙ "Ο ΝΟΩΝ ΝΟΕΙΤΟ"»

Η ΚΑΤΑΓΓΕΛΤΙΚΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ 13 ΣΥΛΛΟΓΩΝ ΓΙΑ ΤΟΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΟ ΓΙΑΤΡΟ ΚΑΙ ΤΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ

Δημοσιοποιήθηκε στον τοπικό τύπο η κοινή απόφαση διαμαρτυρίας 13 Ιατρικών Συλλόγων Πελοποννήσου, Άρτας, Ιωαννίνων, Ζακύνθου και Αιτωλοακαρνανίας, οι οποίοι καλούν την ηγεσία του Υπουργείου Υγείας να σταματήσει τον εκβιασμό στους πολίτες για άμεση εγγραφή σε οικογενειακό γιατρό έως το τέλος του μήνα Δεκεμβρίου.

Επίσης καταγγέλλουν τη διαδικασία επιστράτευσης των πολιτών με απαράδεκτους εκβιαστικούς όρους, με το δίλημμα της απώλειας του δικαιώματος του προληπτικού ελέγχου και της ασφαλιστικής κάλυψης.

Υπενθυμίζουν στην ηγεσία ότι είναι συνταγματικά κατοχυρωμένο το δικαίωμα της πρόσβασης των πολιτών στον ιατρό της επιλογής τους. Επισημαίνουν την έλλειψη κάλυψης του πληθυσμού όσον αφορά τον αριθμό των οικογενειακών γιατρών, την ατελή υποδομή και το εξαιρετικά προβλη-

ματικό και αφιλόξενο διαδικαστικό πλαίσιο εγγραφής. Οι πολίτες βρίσκονται σε σύγχυση και σε κατάσταση πανικού. Όλοι οι γιατροί του δημοσίου και του ιδιωτικού τομέα (συμβεβλημένοι, πιστοποιημένοι με τον ΕΟΠΠΥ) συνεχίζουν να συνταγογραφούν απρόσκοπτα όλες τις προληπτικές/διαγνωστικές εξετάσεις και τη θεραπευτική αγωγή χωρίς καμία απώλεια δικαιώματος πρόσβασης του ασφαλισμένου ή του ανασφάλιστου πληθυσμού στις απαραίτητες υπηρεσίες Υγείας.

Παραθέτουμε αυτή την ανακοίνωση των 13 Ιατρικών Συλλόγων προς ενημέρωση των κατοίκων της περιοχής όπου δραστηριοποιείται ο Σύλλογος από 28 χρόνια στους τέως Δήμους Μεσσήτιδος-Φαρρών κλπ., περιοχή υγειονομικής ευθύνης του Κέντρου Υγείας Χαλανδρίτσας. Εμείς σαν Σύλλογος είμαστε με την ουσία, αυτή πρεσβεύουμε και "ο νοών νοείτο".

ΝΕΟΤΕΡΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ

Οι αρμόδιοι του Υπουργείου Υγείας μπροστά στην Πανελλήνια πίεση του ιατρικού κόσμου και της απροθυμίας των ασφαλισμένων Δημοσίου και ιδιωτικού τομέα να εγγραφούν εκβιαστικά στο νέο θεσμό του οικογενειακού ιατρού υπαναχώρησαν. Έκαναν δηλαδή στροφή 180ο και δεσμεύτηκαν ότι δεν πρόκειται να αλλάξει το καθεστώς που ισχύει σήμερα για τους ασφαλισμένους. Αυτά προς καθησυχασμό των αναγνώστών της ΥΠΑΙΘΡΟΥ.

Υπαιθρος

Περιοδική έκδοση του Συλλόγου Προστασίας Υγείας και Περιβάλλοντος **περιοχής** Κέντρου Υγείας Χαλανδρίτσας

www.sylpyp.gr | e-mail: Ygeia_Perib_Chala@yahoo.com

Υπεύθυνος σύμφωνα με το νόμο: Ιωάννα Θεοδωροπούλου

Υπεύθυνη ύλης: Ιωάννα Θεοδωροπούλου

Τηλ. και Φαξ: 2610-271.500

Συντακτική Επιτροπή: Γκοτσοπούλου Γεωργία, Δετοράκης Ιωάννης,

Θεοδωροπούλου Ιωάννα, Κολόμβια Ευθυμία,

Πανταζή Βούλα, Γεωργαντοπούλου Ανδριάννα

Εκτύπωση – Μοντάζ: Fortosis Print Factory

Όλα όσα θα πρέπει να ξέρουμε για τη σωστή θέρμανση του σπιτιού

Θα παραθέσουμε συμβουλές ειδικών για αποδοτικότερη και φθηνότερη θέρμανση. Ποιες είναι οι ελλείψεις και οι παραλείψεις που στοιχίζουν ακριβά στην τσέπη μας.

Σε πολλές περιπτώσεις η θέρμανση στην Ελλάδα είναι προβληματική, συνεπεία της κακής ενεργειακής απόδοσης των ελληνικών κτιρίων. Αυτά χωρίζονται σε τρεις κατηγορίες: στα παλιά, που δεν έχουν ανακαινιστεί, στα κακοσυντηρημένα και σε όσα ουδέποτε εφαρμόστηκαν μελέτες εγκατάστασης συστημάτων θέρμανσης (π.χ. μελέτες θερμομόνωσης), αλλά και σε εκείνα που χρησιμοποιούν μεμονωμένα συστήματα, σε ένα ή δύο δωμάτια.

Ποιες ελλείψεις δεν πρέπει να αγνοούμε ακόμη και αν φαίνονται εκ πρώτης όψεως δαπανηρές; Τι πρέπει να αποφεύγουμε; Ο καθηγητής του Τμήματος Μηχανολόγων Μηχανικών της Πολυτεχνικής Σχολής του ΑΠΘ και διευθυντής του Εργαστηρίου Κατασκευής Συσκευών Διεργασιών, κ. Άγις Παπαδόπουλος μας αναφέρει τα συνήθη λάθη και τις παραλείψεις που κάνουν οι καταναλωτές και δίνει χρήσιμες συμβουλές για εξοικονόμηση ενέργειας και αποδοτικότερη θέρμανση.

ΠΑΛΙΑ ΜΗ ΑΝΑΚΑΙΝΙΣΜΕΝΑ ΚΤΙΡΙΑ

Η πρώτη αυτή κατηγορία αφορά «ελλείψεις και προβλήματα που εντοπίζονται σχετικά εύκολα, αλλά δυστυχώς αντιμετωπίζονται δύσκολα. Πρόκειται για τα παλιά κτίρια. Το 60%-70% των κτιρίων, που ανεγέρθηκαν πριν από το 1980 δεν έχουν ανακαινιστεί σχεδόν ποτέ». Αυτά τα κτίρια δεν διαθέτουν θερμομόνωση ή σύγχρονα κουφώματα κι έχουν συχνά πεπαλαιωμένα συστήματα θέρμανσης. «Κατά συνέπεια χρειάζονται δυσανάλογα πολλή ενέργεια για να θερμανθούν ικανοποιητικά. Απαιτούνται σημαντικές επενδύσεις σε θερμομόνωση και είναι δύσκολο να αλλάξουν οι συνθήκες που επικρατούν».

ΚΤΙΡΙΑ ΜΕ ΚΑΚΗ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΚΑΙ ΧΩΡΙΣ ΜΕΛΕΤΕΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ

Η κακή συντήρηση σε λέβητα και καυστήρα, ακόμη και σε κτίρια σχετικά καινούργια, επιφέρει μείωση της απόδοσης θέρμανσης από 10% έως 20%. «Ειδικά την τελευταία 10ετία, λόγω κρίσης, η συντήρηση φαντάζει ως μεγάλη δαπάνη και δεν γίνεται τακτικά. Για παράδειγμα, είναι απαραίτητη η συντήρηση του καυστήρα κάθε χρόνο και ο καθαρισμός του λέβητα σε πιο αραιά διαστήματα. Αν

πρόκειται για λέβητα πετρελαίου ο καθαρισμός επιβάλλεται κάθε τέσσερα χρόνια». «Ένας κακοσυντηρημένος καυστήρας όπως και ένας λέβητας που δεν έχει καθαριστεί επιφέρουν μείωση της απόδοσης θέρμανσης από 10% έως 20%. Εννοείται ότι η ανάγκη για σωστή συντήρηση αφορά και τα συστήματα κλιματισμού».

Σε αυτή τη δεύτερη κατηγορία ανήκουν επίσης σχετικά νέα κτίρια, στα οποία δεν εφαρμόστηκαν οι μελέτες εγκατάστασης, μελέτη θερμομόνωσης (στέγη, στοιχεία σκυροδέματος, παράθυρα), με αποτέλεσμα να υπάρχουν μεγάλες απώλειες.

ΜΕΜΟΝΩΜΕΝΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΘΕΡΜΑΝΣΗΣ

Η τρίτη κατηγορία κακής ενεργειακής απόδοσης αφορά στην επιλογή μεμονωμένων συστημάτων θέρμανσης, π.χ. σε ένα ή δύο δωμάτια. Λόγω της οικονομικής κρίσης, πολλοί επιδιώκουν μια αποδοτική θέρμανση ανάλογη με τα χρήματα που μπορούν να διαθέσουν. Φαίνεται συμφέρουσα λύση, αλλά δεν είναι ικανοποιητική και επιπροσθέτως είναι ενεργοβόρα. Όταν έχουμε πολύ χαμηλές θερμοκρασίες εξωτερικά, η χρήση ενός παλιού κλιματιστικού για θέρμανση έχει πολύ χαμηλή απόδοση.

Επίσης, πολλά τζάκια τα οποία δεν σχεδιάστηκαν να είναι λειτουργικά αλλά διακοσμιακά, έχουν κακό βαθμό απόδοσης. Επιπροσθέτως, σε συνδυασμό με την καύση κακής ποιότητας ξύλου προκαλούν ρύπους στην ατμόσφαιρα αλλά και στο εσωτερικό του κτιρίου.

Τα ηλεκτρικά θερμαντικά σώματα είναι ενεργειακά δαπανηρά, και αποτελούν ανορθόδοξη λύση είναι βέβαια φθηνά στην αγορά, ζεσταίνουν όμως τοπικά. Είναι το λιγότερο αποδοτικό ενεργειακά σύστημα.

ΟΧΙ ΣΤΗ ΔΙΑΚΟΠΤΟΜΕΝΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ - ΠΩΣ ΡΥΘΜΙΖΟΥΜΕ ΤΗ ΘΕΡΜΟΚΡΑΣΙΑ ΟΤΑΝ ΛΕΙΠΟΥΜΕ.

«Η διακοπτόμενη λειτουργία των συστημάτων θέρμανσης στις οικοδομές, ειδικά εφόσον είναι θερμομονωμένες, δεν είναι η οικονομικότερη λύση. Αν λείπει κάποιος οκτώ ή δέκα ώρες είναι πολύ καλύτερα να ρυθμίσει τη θερμοκρασία στους 15 βαθμούς, παρά να το κλείσει τελείως. Αν δεν το κλείσει, θα χρειαστεί πολύ μικρότερη δαπάνη, για να φτάσει η θερμοκρασία στους 18 βαθμούς Κελσίου».

Ο ΣΩΣΤΟΣ ΤΡΟΠΟΣ ΑΕΡΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΣΠΙΤΙΟΥ.

Ο καλύτερος τρόπος είναι να αερίζουμε το σπίτι σε σύντομο χρόνο και εντατικά. Είναι δηλαδή καλύτερο να αερίζουμε όλο το σπίτι για 5 ή 10 λεπτά με ορθόνοια παράθυρα, παρά για μισή ώρα με μισάνοικτα παράθυρα ανάλογα με την εξωτερική θερμοκρασία. Έτσι δεν προλαβαίνουν να κρυώσουν τα δομικά στοιχεία (πλάτωμα τοίχοι). Η παλιά συμβουλή, ότι δεν σκεπάζουμε τα σώματα θέρμανσης με αντικείμενα έπιπλα, υφάσματα κλπ. είναι σοφή.

«Ο καθαρισμός των δικτύων σωληνώσεων αλλά και των θερμαντικών σωμάτων είναι σχετικά νέα πρακτική, που οι επαγγελματίες παρατηρήσαν ότι χρειάζεται

κάθε τέσσερα χρόνια περίπου και συμβάλει στη μείωση του κόστους θέρμανσης έως και 40%. Υπάρχουν κάποιες δυσλειτουργίες στα συστήματα θέρμανσης, που με τον καιρό παράγουν από την καύση το οξείδιο του σιδήρου, τη λεγόμενη «μαυρίλα» ή «μούργα». Ο χημικός τρόπος είναι πιο εύκολος. Ρίχνουν υγρό που αποκολλά τη μαυρίλα και με τη βοήθεια της αντλίας καθαρισμού σε όλο το σύστημα (καζάνι

καυστήρα, σωληνώσεις, θερμαντικά σώματα). Είναι κάτι ανάλογο με αυτό που βάζουμε στο ΙΧ αντιψυκτικό και έχει καλύτερη απόδοση.

ΘΕΡΜΟΣΤΑΤΗΣ ΨΗΦΙΑΚΟΣ ΑΝΤΙ ΑΝΑΛΟΓΙΚΟΥ

Οι επαγγελματίες προτείνουν την αλλαγή του μηχανικού θερμοστάτη που έχουν τα διαμερίσματα με έναν ψηφιακό που είναι πιο ακριβής. «(Με τον μηχανικό θερμοστάτη) παρατηρείται απόκλιση ως και πέντε βαθμών, δηλαδή ρυθμίζουμε στους 22 βαθμούς και μας δίνει 25 βαθμούς και έχει διαπιστωθεί ότι έχουμε έως και 7% μεγαλύτερη κατανάλωση. Ο ηλεκτρονικός θερμοστάτης εξασφαλίζει καλύτερη λειτουργία και ακρίβεια στη θερμοκρασία».

Μια άλλη πρακτική που βοηθά στη μείωση της κατανάλωσης είναι η «τοποθέτηση συστήματος αντιστάθμισης στον λέβητα. Ανάλογα με τη θερμοκρασία εξωτερικού χώρου διαμορφώνεται η θερμοκρασία στον λέβητα. Το σύστημα μπορεί να τοποθετηθεί και σε μία παλιά εγκατάσταση και να εξασφαλίσει μείωση της κατανάλωσης έως και 15%». Οι νέοι καταναλωτές, οι οποίοι τώρα τοποθετούν συστήματα θέρμανσης να ζητούν μηχανήματα συμπύκνωσης, είναι μία τεχνολογία εξοικονόμησης ενέργειας.

ΕΛΕΓΧΟΣ ΠΟΣΟΤΗΤΑΣ ΚΑΥΣΙΜΟΥ

Ο πρόεδρος της ΕΝΒΕΘ επισημαίνει ακόμη ότι η γεωμετρική δεξαμενή για την αποθήκευση του πετρελαίου είναι εύκολα μετρήσιμη. Όσοι καταναλωτές έχουν δεξαμενή με ακανόνιστο σχήμα πρέπει να ζητήσουν από τον κατασκευαστή μετρικό κανόνα, είναι υποχρεωμένος ο κατασκευαστής να παραδίδει ογκομετρικό πίνακα. Σε κάθε περίπτωση ο πελάτης μετρά το καύσιμο πριν και μετά με μεταλλική βέργα.

Μεγάλες αποκλίσεις στη μέση τιμή αγοράς πετρελαίου να υποψιάζονται τον καταναλωτή.

Συστήνει στους καταναλωτές να μην παρακινούνται από την πολύ φθηνή τιμή, να κινήσει την περιέργειά τους το πολύ φθινό καύσιμο, υποστηρίζει ο κ. Κιουρτζής πρόεδρος της ΕΝΒΕΘ και εξηγεί ότι τα περιθώρια κέρδους είναι πολύ μικρά, άρα μεγάλες αποκλίσεις κάτω από τη μέση τιμή (πάνω από 2-3 λεπτά, δεν είναι «κοστολογικά δικαιολογήσιμες».

ΒΙΩΣΙΜΗ ΑΛΙΕΙΑ

ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΕΙΣ-ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΤΟΥ ΝΗΡΕΑ ΜΕ ΘΕΜΑ "ΚΑΤΑΡΡΕΟΥΣΑ Η ΒΙΩΣΙΜΗ ΑΛΙΕΙΑ ΣΕ ΚΟΡΙΝΘΙΑΚΟ ΚΑΙ ΠΑΤΡΑΪΚΟ"

Η επιλογή ανάμεσα σε βιώσιμη και καταστροφική αλιεία είναι καθοριστικός παράγοντας τόσο για την ισορροπία του θαλάσσιου οικοσυστήματος όσο και για τη διατήρηση του αλιευτικού τομέα ως σημαντικού παράγοντα της διατροφής μας.

Αυτό ήταν ένα κεντρικό συμπέρασμα της πολύ ενδιαφέρουσας συνεδριακής εκδήλωσης που διοργάνωσε η Ένωση Προστασίας Φυσικού και Πολιτιστικού Περιβάλλοντος Κορινθιακού - Πατραϊκού "ο ΝΗΡΕΑΣ", την Κυριακή 25 Νοεμβρίου, στα πλαίσια του φετινού 21ου FORUM Ανάπτυξης - Money Show Πάτρας, στο ξενοδοχείο ΑΣΤΗΡ της Πάτρας.

Την ανάγκη ορθής διάγνωσης των προβλημάτων του θαλάσσιου οικοσυστήματος, ιδίως της πτώσης των ιχθυοαποθεμάτων τόνισε ο βασικός ομιλητής κ. Κωνσταντίνος Κουτσικόπουλος καθηγητής Βιολογίας του Πανεπιστημίου Πατρών. Είναι σημαντικό τόνισε να έχουμε στοιχεία ώστε να γνωρίζουμε αν η πτώση των πληθυσμών των ψαριών οφείλεται σε καταστροφική αλιεία, υπεραλίευση ή ξενικά εισβολικά είδη. Τα κενά τόσο στη συγκέντρωση στοιχείων, δηλαδή αυτής που προέρχεται από τα κρατικά σημεία ελέγχου όσο και από την επιστημο-

Άποψη του κοινού

νική έρευνα είναι επείγον να καλυφθούν, υπογράμμισε ο κ. Κουτσικόπουλος.

Γι' αυτόν ακριβώς το λόγο, όπως τόνισε ο επόμενος ομιλητής, εκπρόσωπος των οργανώσεων μελών του ΝΗΡΕΑ, κ. Γιώργος Παλαμάρης, επιμείναμε και συμβάλαμε να συμπεριληφθεί ο Κορινθιακός Κόλπος, ο οποίος φτάνει μέχρι τη γέφυρα Ρίου Αντιρρίου, στις περιοχές Natura 2000, και ζητήσαμε να κηρυχθεί "προστατευόμενη περιοχή αλιείας", διότι αυτό συνεπάγεται χρηματοδότηση για συστηματική επιστημονική παρακολούθηση και μπορεί να γίνει χωρίς νέα νομοθεσία.

Ο τρίτος ομιλητής, ο παράκτιος αλιέας κ.

Κωνσταντίνος Κουμούτσος, υποστηρίζοντας τη θέση ότι "βιώσιμη αλιεία είναι μόνο η νόμιμη αλιεία" αναφέρθηκε στην ανάγκη να καλυφθούν τόσο ασάφειες (ηθελμένες κάποιες φορές) στους κανονισμούς, όπως η ασάφεια στα όρια των περιοχών της προστατευόμενης Ποσειδωνιάς, όσο και τα ελλείμματα στην ταχεία και αποτελεσματική πάταξη των παρανομιών και των καταστροφικών πρακτικών. Συρόμενα στο βυθό εργαλεία, ή άλλα που εμμέσως μετατρέπονται σε τέτοια, η διακίνηση άγνωστων ποσοτήτων εκτός ιχθυόσκαλας Πατρών, σε λιμάνια όπως της Κάτω Αχαγιάς, οδηγούν σε λαθεμένη εικόνα για τις

Στο πάνελ της εκδήλωσης από αριστερά ο κ. Κων/νος Κουτσικόπουλος, ο κ. Γεώργιος Παλαμάρης και κ. Κων/νος Κουμούτσος

πραγματικές ποσότητες ψαριών που βγαίνουν από τις θάλασσές μας.

Η συστηματική καταπολέμηση της παρανομίας και των ανεύθυνων πρακτικών "σαρώματος" των ιχθυοπληθυσμών, η κάλυψη των κενών γνώσης που έχουμε, η αποσαφήνιση των όποιων νομοθετικών αδυναμιών είναι βήματα απαραίτητα για τον αναπροσανατολισμό της αλιείας από τον κίνδυνο κατάρρευσης στη σταθερότητα και τη βιώσιμη προοπτική.

Αξιοσημείωτο είναι ότι στην εκδήλωση παραβρέθηκαν και εξέφρασαν την υποστήριξή τους στον αγώνα για τους παραπάνω στόχους ο Πρόεδρος του Γεωτεχνικού Επι-

μητηρίου Πελοποννήσου και Στερεάς Ελλάδας (ΓΕΩΤΕΕ) κ. Θανάσης Πετρόπουλος καθώς και τα μέλη του ΔΣ κ. Γιώργος Αγγελόπουλος και κ. Σπυρίδων Σπυρόπουλος.

Οργανώσεις - μέλη της Ένωσης ΝΗΡΕΑΣ είναι: 1) Σύλλογος Προστασίας Υγείας και Περιβάλλοντος Περιοχής Κέντρου Υγείας Χαλανδρίτσας 2) ΚΟΙΝΟ_ΤΟΠΙΑ Εταιρεία Κοινωνικής Δράσης και Πολιτισμού 3) Οικολογική Κίνηση Πάτρας 4) Εξωραϊστικός Σύλλογος Πύργου Κορινθίας «ΕΡΜΗΣ» 5) «Λύσιπος», Φίλοι Γραμμάτων και Τεχνών 6) «Φιλοξενία» Διαπολιτισμική και Περιβαλλοντική Οργάνωση 7) Ναυτικός Όμιλος Αλεποχωρίου

Αναπροσανατολισμός στο δημογραφικό

(συνέχεια από την πρώτη σελίδα)

ΕΛΛΑΔΑ, ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ, ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ

Ο Κ. ΒΥΡΩΝ ΚΟΤΖΑΜΑΝΗΣ

Καθηγητής Δημογραφίας Πανεπιστημίου Θεσσαλίας (Τμήμα Μηχανικών Χωροταξίας Περιφερειακής Ανάπτυξης)

Ο πληθυσμός μας μεταπολεμικά έχει αυξηθεί σημαντικά (7,6 εκατομ. το 1951, 10,7 το 2017) και παράλληλα γηράσκει προοδευτικά (μέση ηλικία 30 έτη το 1951, >44 έτη το 2017). Στην ίδια αυτή περίοδο ο πληθυσμός μας: ι) έχει περιορίσει τη γονιμότητά του και αυξήσει κατά 15 έτη περίπου τον μέσο προσδόκιμο χρόνο ζωής του στη γέννηση (εξ ου και η προοδευτική του γήρανση), ιι) έχει αστικοποιηθεί και έχει συγκεντρωθεί σε ένα εξαιρετικά περιορισμένο τμήμα της συνολικής επιφάνειας της χώρας με τη δημιουργία δύο μεγάλων μητροπολιτικών περιοχών (Αθήνας και Θεσσαλονίκης), ιιι) από σχετικά «ομοιογενής» μετά τον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο (οι μη έχοντες την ελληνική υπηκοότητα το 1951 ήταν λίγες δεκάδες χιλιάδες) συμπεριλαμβάνει σήμερα περίπου 900.000 αλλοδαπούς. Εξετάζοντας ειδικότερα την μεταβολή του ανά περιόδους διαπιστώνουμε ότι η αύξηση ήταν συνεχόμενη την περίοδο 1951-2011 (η μεγαλύτερη καταγράφεται στις δεκαετίες του 50 και του 70) ενώ την τελευταία επταετία (2011-17) έχουμε μείωση κατά 385 χιλ. περίπου (-3,6%).

Η αύξηση του πληθυσμού μας μέχρι και το 2011 ήταν επομένως συνεχής, έχοντας όμως διαφορετικά αίτια. Αρχικά τα μεγάλα κύματα εξόδου προς το εξωτερικό των δεκαετιών 1950 και 1960 υπέρ-καλύφθηκαν από τα ιδιαίτερα υψηλά φυσικά ισοζύγια των ίδιων δεκαετιών οδηγώντας στην αύξηση του πληθυσμού. Στη συνέχεια, η συρρίκνωση των φυσικών ισοζυγίων της περιόδου 1980-2010 αναπληρώθηκε από τα θετικά μεταναστευτικά ισοζύγια, με αποτέλεσμα την συνέχιση της αύξησης μέχρι και τα τέλη της δεκαετίας του 2000. Την τελευταία επταετία ο πληθυσμός μας αντιθέτως μειώνεται, γιατί, για πρώτη φορά, τόσο το φυσικό (γεννήσεις-θάνατοι) όσο και το μεταναστευτικό ισοζύγιο είναι αρνητικά. Ταυτόχρονα, με το πέρας του χρόνου έχει χάσει την νεανική του δομή και απέκτησε, τα χαρακτηριστικά ενός γερασμένου πληθυσμού.

ΤΟ ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΟ ΜΑΣ «ΠΡΟΒΛΗΜΑ», ΚΥΡΙΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΚΑΙ ΠΕΔΙΑ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ

Τα κύρια χαρακτηριστικά του «δημογραφικού προβλήματος» στη χώρα μας είναι τα κάτωθι:

- Η υπέρ-συγκέντρωση του πληθυσμού σε ένα εξαιρετικά περιορισμένο τμήμα της επιφάνειας της χώρας μας και η εγκατάλειψη του υπαίθρου χώρου (80% σχεδόν του πληθυσμού μας είναι συγκεντρωμένο στο 6% της επιφάνειας)

- Η μείωσή του που έχει αρχίσει ήδη από τις αρχές της δεκαετίας του 2000 και πιθανότατα θα συνεχισθεί μέχρι και το 2050. Η μείωση αυτή οδηγεί προοδευτικά και στην συρρίκνωση του πληθυσμού εργασιμής ηλικίας και προφανώς και σε αυτήν του οικονομικά ενεργού πληθυσμού.

- Η υψηλή δημογραφική γήρανση (η συνεχιζόμενη δηλ. ποσοστιαία αύξηση των άνω των 65 ετών, και ακόμη περισσότερο αυτή των > 85 ετών) και η μείωση του ειδικού βάρους των νέων καθώς για πρώτη φορά στην ιστορία μας, οι 0-14 ετών από τα τέλη της δεκαετίας του 1990 είναι λιγότεροι από τους 65 ετών και άνω (το 2017 οι > 65 ετών είναι κατά 800.000 περισσότεροι από τους 0-14 ετών). Η γήρανση αυτή είναι μη αναστρέψιμη (υπο ορους

οι ρυθμοί αύξησής της δυνατά να επιβραδυνθούν ελαφρώς).

Βασικό ρόλο στα προαναφερθέντα είχαν κυρίως:

- ι) Η μαζική εσωτερική μεταναστευση και η εγκατάλειψη του εξω-αστικού χώρου το 1950-1990
- ιι) Η χαμηλή γονιμότητα (κάτω από το όριο αναπαραγωγής), καθώς οι γυναίκες που γεννήθηκαν λίγο πριν από το 1940 έκαναν κατά μέσο όρο 2,2 παιδιά, αυτές που γεννήθηκαν στις αρχές της δεκαετίας του '70 1,60 ενώ οι νεότερες θα κάνουν πιθανότατα ακόμη λιγότερα. Έτσι, τις τελευταίες δεκαετίες περιορίστηκαν σημαντικά οι γεννήσεις και αυξήθηκαν λόγω της γήρανσης οι θάνατοι με αποτέλεσμα την αλλαγή πρόσημου στο φυσικό ισοζύγιο. Η τάση αυτή δεν πρόκειται να αναστραφεί μέχρι το 2050. Απλώς είναι δυνατόν, εάν οι γεννήσεις σταθεροποιηθούν - ή στην ευνοϊκότερη των περιπτώσεων αυξηθούν λίγο - το αρνητικό ισοζύγιο να περιορισθεί ελαφρώς.

- ιιι) Η ανάδυση μετά το 2010 ενός νέου κύματος μεταναστευτικής (εξόδου από την χώρα τόσο Ελλήνων όσο και αλλοδαπών αναπαραγωγικής ηλικίας) με αποτέλεσμα την μετατροπή της μεταναστευτικής «ζυγαριάς» από θετική σε αρνητική. Το αρνητικό αυτό ισοζύγιο είναι δυνατόν - υπό όρους- να αλλάξει πρόσημο μεσοπρόθεσμα.

Μπορούμε όμως να κάνουμε κάτι για να επιβραδυνθούν κάποιες από τις προαναφερθείσες τάσεις;

- Οι έχοντες την ευθύνη σχεδιασμού και λήψης αποφάσεων θα πρέπει καταρχάς να θεωρήσουν ως δεδομένες τις αναμενόμενες εξελίξεις στον βραχύ-μέσο χρόνο, να εκτιμήσουν τις επιπτώσεις τους και να τις λάβουν υπόψη στον σχεδιασμό και στην λήψη των όποιων μέτρων πολιτικής. Ειδικότερα, θα πρέπει να ληφθούν σοβαρά υπόψη την επόμενη τουλάχιστον εικοσαετία, σε πλήθος πεδίων πολιτικής: 1) την αναμενόμενη μείωση του συνολικού πληθυσμού / του πλήθους και του % των ατόμων εργασιμής ηλικίας (ως και την αύξηση της μέσης ηλικίας τους), και 2) την αναμενόμενη αύξηση τόσο του πλήθους όσο και των % των >65 ετών και των > 85 ετών «γήρανση μέσα στην γήρανση»).

- Θα πρέπει όμως να ληφθούν και μέτρα που μπορούν προοδευτικά να επιβραδύνουν τις υφιστάμενες τάσεις, στοχεύοντας κυρίως: α) στην ανακοπή της μετανάστευσης και στη μετάβαση από ένα ισοζύγιο όπου οι έξοδοι είναι περισσότεροι από τις εισόδους, στο αντίστροφο β) στην αύξηση της τεχνικής γονιμότητας των γυναικών που γεννήθηκαν μετά το 1980 (από 1,5 σε 1,8-1,9 παιδιά/ γυναίκα) και την σταθεροποίηση μελλοντικά των γεννήσεων γύρω από τις 100.000/έτος (έναντι των 90.000 την τρέχουσα δεκαετία, και τέλος γ) στην προσαρμογή σε μια αναστρέψιμη μεσοπρόθεσμα δημογραφική γήρανση, δημιουργώντας και τις κατάλληλες συνθήκες ώστε ο πληθυσμός μας να γηράσκει σε καλή υγεία, παραμένοντας οικονομικά και κοινωνικά δραστήριος και παραγωγικός.

ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΑ: Ο ΥΠΟΤΙΜΗΜΕΝΟΣ ΚΑΘΟΡΙΣΤΙΚΟΣ ΠΑΡΑΓΟΝΤΑΣ ΤΗΣ ΕΠΟΧΗΣ ΜΑΣ

ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΤΡΑΓΑΚΗ

Αν. Καθηγήτρια Οικονομικής Δημογραφίας Τμήμα Γεωγραφίας - Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο

Το δημογραφικό ζήτημα απασχολεί, σήμερα, όλες τις περισσότερο ανεπτυγμένες χώρες και αποτελεί μια νέα πραγματικότητα την οποία δεν μπορούμε να αποφύγουμε και ως εκ τούτου καλούμαστε να διαχειριστούμε.

Ποια είναι όμως αυτή η πραγματικότητα;

Το βασικό δημογραφικό χαρακτηριστικό των πε-

Παρέμβαση του δικηγόρου και προέδρου της Εταιρείας Λογοτεχνών Αχαΐας Κ. Λεωνίδα Μαργαρίτη

ρισσότερων Ευρωπαϊκών χωρών και βέβαια και της χώρας μας σήμερα είναι η γήρανση του πληθυσμού, η σταθερή δηλαδή αύξηση του ποσοστού των άνω των 65 ετών στο συνολικό πληθυσμό. Η γήρανση του πληθυσμού έχει σαν αποτέλεσμα τη γήρανση του εργατικού δυναμικού, τη μείωση της ανταγωνιστικότητας της οικονομίας, τη μείωση των επενδύσεων. Ένας γερασμένος πληθυσμός σε αναλογία με έναν γερασμένο οργανισμό είναι λιγότερο δραστήριος, δημιουργικός, ευρηματικός και αποδοτικός. Η αύξηση του ποσοστού των ηλικιωμένων θέτει σε άμεσο κίνδυνο τη χρηματοοικονομική βιωσιμότητα του συνταξιοδοτικού συστήματος και του συστήματος υγείας. Οι προκλήσεις όμως που αντιμετωπίζει ένα πληθυσμός που γεννά δεν περιορίζονται στην επίλυση τεχνικών/λογιστικών θεμάτων. Χάνοντας τη νεανικότητά του, ένας πληθυσμός υστερεί αναπόφευκτα στην έρευνα και την καινοτομία, τομείς καθοριστικούς για την επανεκκίνηση και ανάπτυξη της πραγματικής οικονομίας, ενώ παράλληλα προκύπτουν θέματα δημόσιας και εθνικής ασφάλειας. Επιπλέον, η δημογραφική γήρανση οδηγεί, ενδεχομένως, στην απαξίωση ορισμένων υποδομών, την κατάργηση παροχών και την υποβάθμιση περιοχών, στις περιπτώσεις όπου ο αριθμός των χρηστών πέφτει κάτω από το αναγκαίο εκείνο επίπεδο που καθιστά οικονομικά συμφέρουσα τη συντήρηση της υποδομής ή τη διατήρηση της συγκεκριμένης παροχής.

Ποιες όμως είναι οι αιτίες που συνέβαλαν σε αυτήν την κατάσταση; Πώς οδηγήθηκαν στο σημείο να έχουμε σήμερα έναν από τους πιο γερασμένους πληθυσμούς της Ευρώπης και του Κόσμου, όπου οι μισοί κάτοικοι είναι πλέον άνω των 44 ετών;

Η δημογραφική γήρανση προέρχεται από δύο διακριτά αλλά συνήθως συνδυασμένα φαινόμενα: την αύξηση του προσδόκιμου ζωής και τη μείωση της γονιμότητας. Πώς είναι όμως δυνατό να αποτελούν πρόβλημα δύο από τις μεγαλύτερες επιτυχίες της ανθρωπότητας: η μείωση της θνησιμότητας και ο έλεγχος της γονιμότητας;

Το πρόβλημα βρίσκεται στην ασυμβατότητα μεταξύ ατομικού και συλλογικού συμφέροντος, στην ασυμφωνία μεταξύ αυτού που είναι επιθυμητό και ιδανικό για το άτομο και αυτού που είναι επωφελές για την κοινωνία.

Ως προς τη γονιμότητα, το ιδανικό για μια κοινωνία, είναι ένα επίπεδο κοντά στο όριο αναπλήρωσης, κοντά δηλαδή στα 2,1 παιδιά ανά γυναίκα. Στην Ελλάδα όμως η γονιμότητα βρίσκεται ήδη από το 1987 σε ιδιαίτερα χαμηλά επίπεδα, κάτω από 1,5 παιδιά ανά γυναίκα. Σήμερα ο ετήσιος αριθμός γεννήσεων οριακά ξεπερνά τις 90.000, αριθμός που αντιστοιχεί σε περίπου 1,3 παιδιά ανά γυναίκα, από τα χαμηλότερα επίπεδα γονιμότητας στην Ευρώπη. Οι Ελληνίδες γυναίκες υιοθετούν πλέον το μοντέλο «λίγα και αργά» αποκτώντας λίγα παιδιά όλο και πιο αργά, προτάσσοντας της δημιουργίας οικογένειας την ανάγκη για σπουδές και επαγγελματική επακατάσταση. Αν και η συζήτηση συχνά περιορίζεται στην αναζήτηση προτάσεων για την ενίσχυση της γονιμότητας, μια τέτοια εξέλιξη δε θα επιφέρει αποτελέσματα παρά μετά από δύο ή τρεις δεκαετίες. Εν τω μεταξύ, ο αριθμός των ατόμων άνω των 65 ετών θα συνεχίσει να αυξάνει και αυτό είναι ένα άμεσο πρόβλημα που πρέπει να αντιμετωπιστεί. Μόνη λύση είναι η δημιουργία των κατάλλη-

λων προϋποθέσεων ώστε ο πληθυσμός να γεννά σε καλή υγεία, παραμένοντας για όσο το δυνατόν μεγαλύτερο διάστημα οικονομικά και κοινωνικά δραστήριος και παραγωγικός. Μέσα από την υγιή και ενεργό γήρανση αναδεικνύεται η αξία των ηλικιωμένων στην κοινωνία, επαναπροσδιορίζεται ο ρόλος τους και ενισχύονται οι διαγενεακοί δεσμοί.

Το δημογραφικό ζήτημα είναι τόσο πολύπλοκο ώστε μόνες αποτελεσματικές πολιτικές είναι εκείνες που μέσα από ένα σύνολο συντονισμένων δράσεων προσβλέπουν σε μεταρρυθμίσεις που δημιουργούν ευνοϊκές συνθήκες για την αλλαγή της δημογραφικής συμπεριφοράς ενός πληθυσμού - παρέχουν τις προϋποθέσεις για τη συμφιλίωση εργασίας με οικογένεια, δίνουν κίνητρα για την παραμονή στην αγορά εργασίας, αξιοποιούν το ανθρώπινο κεφάλαιο, προωθούν την ενεργό και υγιή γήρανση. Η διεθνής εμπειρία συνηγορεί προς αυτή τη διαπίστωση.

Οι δημογραφικές αλλαγές συντελούνται αργά, και το ίδιο -ή ίσως ακόμα πιο αργά- ανατρέπονται. Η αλλαγή της δημογραφικής συμπεριφοράς προϋποθέτει την εμπέδωση ενός κλίματος εμπιστοσύνης και σταθερότητας ανάμεσα στις υποσχέσεις και τις παροχές από πλευράς πολιτείας. Προϋποθέτει επίσης την διαμόρφωση ενός κλίματος ασφάλειας και αισιοδοξίας για το μέλλον, τόσο σε ατομικό όσο και σε συλλογικό επίπεδο.

Βρισκόμαστε στην πραγματικά κρίσιμη στιγμή, που απαιτεί συντονισμό και συνεργασία για την αποτροπή δυσάρεστων εξελίξεων.

Η Δημογραφία αποτελεί τον καθοριστικό παράγοντα του μέλλοντος τον οποίο δεν έχουμε πλέον την πολυτέλεια να υποτιμούμε.

Η ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΤΗΣ ΠΟΛΥΤΕΚΝΙΑΣ ΩΣ ΠΡΟΤΑΣΗ ΑΜΒΛΥΝΣΗΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΟΥ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΟΣ

ΑΔΑΜΟΠΟΥΛΟΣ ΕΥΣΤΑΘΙΟΣ

Οικονομολόγος, ΜΔΕ (Μ.Σ.) Χρηματοοικονομική, Εκπαιδευτικός Β/θμιας Εκπαίδευσης, Αν/της Γενικής Γραμματέας ΑΣΠΕ

Στη δημοτική ενότητα Φαρρών του Δήμου Ερυμάνθου η εξέλιξη του πληθυσμού, σύμφωνα με τα επίσημα στοιχεία είναι μείον 110 άτομα την τριετία 2014-2017. Η ερήμωση της υπαίθρου, η μείωση του πληθυσμού, δεν εξαιρεί καμιά περιοχή της χώρας, προφανώς ούτε και την δική σας.

Η υπογεννητικότητα δεν είναι άγνωστη λέξη στην Ευρώπη. Όλες οι Ευρωπαϊκές χώρες, άλλες περισσότερο, άλλες λιγότερο υποφέρουν από την μείωση του πληθυσμού τους. Οι οικογένειες δεν γεννούν πλέον τόσα παιδιά, όσα είναι απαραίτητα για την διατήρηση του πληθυσμού έστω στα σημερινά αριθμητικά επίπεδα.

(συνέχεια στην δίπλα σελίδα)

ΙΑΤΡΟΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΜΕ ΤΟ ΚΕΝΤΡΟ ΥΓΕΙΑΣ ΧΑΛΑΝΔΡΙΤΣΑΣ

ΥΠΕΡΤΑΣΗ ΚΑΙ ΚΑΡΔΙΑ

Ο ΣΙΩΠΗΛΟΣ ΕΧΘΡΟΣ

Από αριστερά: Ο κ. Αλόκριος, ο κ. Χαροκόπος και η πρόεδρος του Συλλόγου κ. Ι. Θεοδωροπούλου κατά την προσφώνησή της

Ο εφημέριος π. Χαράλαμπος Παπαδόπουλος χαιρετίζει την εκδήλωση

Ο ομιλητής κ. Χρήστος Σταθόπουλος

Η πρόεδρος του Ιατρικού Συλλόγου κ. Άννα Μαστοράκου

(συνέχεια από την πρώτη σελίδα)

Το πρόβλημα παραμένει σοβαρό επειδή λιγότεροι από το 25% των υπερτασικών είναι καλά ρυθμισμένοι.

Πότε έχουμε Υπέρταση: Όταν η Συστολική πίεση είναι πάνω από 140 mmHg, ή η διαστολική πίεση πάνω από 90 mmHg ή και τα δύο. Ο στόχος μας είναι να ελαττώσουμε την αρτηριακή πίεση κάτω από αυτά τα όρια. Σε ανθρώπους όμως υψηλού κινδύνου για καρδιαγγειακά συμβλήματα που νοσούν από διαβήτη, στεφανιαία νόσο, νεφρική ανεπάρκεια κ.ά απαιτείται ακόμα πιο χαμηλή αρτηριακή πίεση.

Πού οφείλεται η Υπέρταση; Στην πλειονότητα τους (95%) οι υπερτασικοί εμφανίζουν τη λεγόμενη «ιδιοπαθή» υπέρταση. Σε λίγες περιπτώσεις (5%) η υπέρταση οφείλεται σε κάποιο συγκεκριμένο νόσημα (δευτεροπαθής υπέρταση), όπως η χρόνια νεφροπάθεια, η άπνοια κατά τον ύπνο η στένωση των νεφρικών αρτηριών κ.ά

Η διάγνωση της υπέρτασης: Βασίζεται αποκλειστικά στη μέτρηση της πίεσης. Η αυξημένη αρτηριακή πίεση κατά κανόνα δεν προκαλεί κανένα ενόχλημα. Γι' αυτό η υπέρταση είναι γνωστή ως «Βουβός δολοφόνος» (silent killer). Οι μετρήσεις πρέπει να γίνονται πάντα σε καθιστή θέση με την περιχειρίδα στο ύψος της καρδιάς. Στις περισσότε-

τες περιπτώσεις αρκούν 2 μετρήσεις της πίεσης κάθε φορά, με μεσοδιάστημα 1-2 λεπτά μεταξύ των μετρήσεων.

Μετρήσεις της πίεσης σε συνθήκες αναστάτωσης, άγχους, στενοχώριας, πανικού, πονοκεφάλου, ζάλης, κ.λπ., πρέπει να αποφεύγονται επειδή είναι παραπλανητικές. Συνήθως συνιστάται να γίνονται μετρήσεις δύο φορές την ημέρα, το πρωί και το απόγευμα

Τρόποι για τη μείωση της πίεσης χωρίς φάρμακα: Η ελάττωση του σωματικού βάρους, η μείωση της πρόσληψης αλατιού, ο περιορισμός της κατανάλωσης οινοπνευματωδών ποτών, η σωματική άσκηση είναι χρήσιμοι τρόποι και το απόγευμα

Ο σχεδιασμός της αντιυπερτασικής θεραπείας γίνεται από τον γιατρό για κάθε ασθενή ξεχωριστά (εξατομικευμένη θεραπεία). Συνήθως τα αντιυπερτασικά φάρμακα χορηγούνται καθημερινά για όλη τη ζωή. Δυστυχώς, μερικά υπερτασικά άτομα, μετά από κάποιο διάστη-

μα παρακολούθησης εγκαταλείπουν την προσπάθεια και διακόπτουν τη θεραπεία.

• Η καλή συνεργασία του υπερτασικού με τον γιατρό είναι η σημαντικότερη προϋπόθεση για την αποτελεσματική αντιμετώπιση της υπέρτασης και την επίτευξη των μακροπρόθεσμων στόχων της θεραπείας.

Στη χώρα μας είχε αρχικά η πρόεδρος του Συλλόγου κα. Ιωάννα Θεοδωροπούλου υπάρχουν περίπου 3.000.000 υπερτασικοί και πολλοί αγνοούν ότι είναι υπερτασικοί, αλλά επίσης αγνοούν και το σωστό τρόπο της διαχείρισης της αρτηριακής υπέρτασης.

Η πρόεδρος ευχαρίστησε πρωτίστως τον ομιλητή κ. Χρήστο Σταθόπουλο, τους συντονιστές κκ. Αντώνη Χαροκόπο, βοηθό Περιφερειάρχη σε θέματα Υγείας και Γρηγόρη Αλόκριο, Διευθυντή του ΚΥ Χαλανδρίτσας.

Η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας και το Κέντρο Υγείας Χαλανδρί-

τσας ήταν συνδιοργανωτές της εκδήλωσης με το Σύλλογο Προστασίας Υγείας & Περιβάλλοντος της περιοχής του Κέντρου Υγείας Χαλανδρίτσας.

Χαιρετισμό στην εκδήλωση απεύθυναν ο π. Χαράλαμπος Παπαδόπουλος, εφημέριος του ΙΝ Κοιμήσεως Θεοτόκου και η πρόεδρος του Ιατρικού Συλλόγου Πάτρας κα. Άννα Μαστοράκου, οι οποίοι εξέφρασαν την πρωτοβουλία για την εκδήλωση και ευχαρίστησαν τους διοργανωτές.

Τόσο κατά τη διάρκεια της ομιλίας όσο και μετά από αυτή, έγινε εκτενής συζήτηση προκειμένου να δοθούν διευκρινίσεις σε απορίες και σε ερωτήματα.

Ο κ. Αλόκριος με τη σειρά του ευχαρίστησε τους συμμετέχοντες και όλους όσους συνέβαλλαν στην επιτυχία της εκδήλωσης.

Η συνάντηση αυτή έδωσε την ευκαιρία, κοινή διαπίστωση, να πληροφορηθεί το κοινό που ήταν παρόν για τα σωστά μέτρα που πρέπει να διέπουν τη μέτρηση της Αρτηριακής Πίεσης, αλλά και την αντιμετώπιση της προκειμένου να αποφευχθούν οι διαχρονικές επιπτώσεις της Αρτηριακής Υπέρτασης στον εγκέφαλο, στην καρδιά, στα νεφρά στα αγγεία και να μειωθεί έτσι η αυξημένη θνησιμότητα, όπως κατ' επανάληψη αναφέρθηκε κατά τη διάρκεια της καταπληκτικής ομιλίας του κου. Σταθόπουλου.

Αναπροσανατολισμός στο δημογραφικό

(συνέχεια από την δίπλα σελίδα)

Όσον αφορά στην Ελλάδα το 1992, συντάχθηκε από την Ελληνική Βουλή ένα ομόφωνο και εμπειροστατωμένο πόρισμα για το δημογραφικό.

Εκτοτε παρέμεινε αναξιόποινο, μολοντί περιείχε σημαντικές διαπιστώσεις και προτάσεις για την θεσμοθέτηση συγκεκριμένων μέτρων επίλυσης του προβλήματος. Πάρθηκαν κατά καιρούς κάποια δημογραφικά μέτρα, τα οποία όμως κρίθηκαν αποσπασματικά και αναποτελεσματικά, αφού σε καμία περίπτωση δεν βοήθησαν στην αναγκαία και επιθυμητή ανάκαμψη του δείκτη γεννητικότητας.

Όμως τα τελευταία όμως χρόνια ασκήθηκε μία έντονη αντιοικονομική, αντιδημογραφική και αντιπολυτεχνική πολιτική, η οποία δυστυχώς συνεχίζεται χωρίς έλεος μέχρι σήμερα, με αποτέλεσμα να παρουσιάζεται σοβαρή επιδείνωση όλων των δημογραφικών δεικτών.

Πολιτικός αρχηγός, πριν χρόνια, δήλωνε με έμφαση στη Βουλή:

- «η Ελλάδα γερνάει, δεν γεννάει»,
- «το επίδομα στους πολύτεκνους δεν είναι έξοδο/δαπάνη, αλλά επένδυση» και ...

... όταν ανέλαβε την διακυβέρνηση της χώρας, εφάρμοσε πιστά τα προαποφασισμένα αντι-οικονομικά, αντι-πολυτεχνικά μέτρα.

Όσον αφορά ειδικότερα του πολύτεκνους τα μέτρα που έχουν ληφθεί τα τελευταία χρόνια έχουν καταστήσει γράμμα κενό, τον τίτλο «πολύτεκνος». Θυμόμαστε τις εξαγγελίες τύπου «οι τρίτεκνοι θα γίνουν πολύτεκνοι», όμως σήμερα η έννοια πολύτεκνος συνεπάγεται ελάχιστες διευκολύνσεις και ατελείωτες επιβαρύνσεις.

Από τις πλέον χαρακτηριστικές περιπτώσεις κατάργησης ενισχυτικών για τους πολύτεκνους μέτρων, είναι:

Παρέμβαση του π. Δημητρίου Παπαγεωργίου

1. Η κατάργηση της φοροαπαλλαγής λόγω τέκνων. Το αποτέλεσμα είναι, σε συνδυασμό με το ποσό που υποδεικνύει η ΕΛΣΤΑΤ ως εισοδημα φτώχειας, η πολύτεκνη οικογένεια να φορολογείται για εισοδήματα κάτω του ορίου φτώχειας !!!

2. Η κατάργηση των ελεύθερων μετεγγραφών των πολύτεκνων. Είναι γνωστό ότι οι μετεγγραφές των πολύτεκνων φοιτητών ξεκίνησαν με τον Νόμο 860/1979 ως δημογραφικό κίνητρο - τότε που υπερτερούσαν οι γεννήσεις των θανάτων - και αφαιρέθηκαν το 2011, ως να έπαψε τότε να υπάρχει δημογραφικό πρόβλημα, ακριβώς τότε που οι θάνατοι άρχισαν να ξεπερνούν τις γεννήσεις!

3. Η θέσπιση φόρου πολυτελούς διαβίωσης για όσους κατέχουν αυτοκίνητα 1928 κ.ε. και άνω χωρίς εξαίρεση για τους πολύτεκνους, που εξ ανάγκης

και όχι από πολυτέλεια αγόρασαν ένα αυτοκίνητο, για την μεταφορά της οικογένειάς τους, που είναι 7θέσιο ή 9θέσιο και τα οποία είναι συνήθως κυβισμού μεγαλύτερου του 1928 εκκ.

4. Η κατάργηση της έκπτωσης που λάμβαναν οι πολύτεκνες οικογένειες στον λογαριασμό της ΔΕΗ.

Ωστόσο ακόμη και τα ανωτέρω καθώς και αρκετά ακόμη που καταργήθηκαν, ήταν αποσπασματικά μέτρα ανακούφισης και όχι γενναία μέτρα δημογραφικής πολιτικής.

Αντί λοιπόν να ενισχυθούν και να πολλαπλασιαστούν, κόπηκαν, εξαφανίστηκαν από τον κουρνιαχτό που σήκωσαν τα μνημόνια... Το μαύρο ανέκδοτο που κυκλοφορεί και δείχνει με εύγλωπτο τρόπο το αντι-οικονομικό μένος των κυβερνήσεων είναι: «τα παιδιά πλέον αποτελούν τεκμήριο» !!!

Πρόσφατα διαπρεπής καθηγητής Ελληνικού Πανεπιστημίου έγραψε σε εφημερίδα: «Υπογεννητικότητα» ή μήπως «υπο-μετανάστευση»; προτείνοντας ως αποτελεσματικό μέτρο ανασχεσης της υπογεννητικότητας την μαζική εισροή οικογενειών μεταναστών.

Έτσι όμως έχουμε προοπτική ως έθνος; Είναι θέμα ισοζυγίου «εισαγωγών» (μετανάστες) και «εξαγωγών» προς τα «άνω» ή προς τα «έξω» (brain drain); Σε ποιο κράτος του κόσμου λύθηκε το δημογραφικό πρόβλημα με μετανάστες;

Εάν ενταχθούν ομαλά, δεν κάνουν πάνω από 2 παιδιά.

Επίσης το κόστος ενσωμάτωσης των μεταναστών και της κοινωνικής τους ένταξης είναι πολύ μεγαλύτερο από το κόστος μιας πολύ γενναιάς δημογραφικής πολιτικής για τους γηγενείς.

Ορισμένοι ισχυρίζονται ότι δεν είναι οι πολύτεκνοι λύση στο δημογραφικό. Αυτό δεν είναι σωστό γιατί απλούστατα:

- Οι γονείς αναπληρώνονται όταν έχουν 2 παιδιά
- το 3ο παιδί αναπληρώνει τον γονέα που έχει 1 παιδί
- το 3ο + 4ο παιδί αναπληρώνει τους άτεκνους γονείς

Χωρίς 4ο παιδί το πληθυσμός μειώνεται. Άρα, επίλυση δημογραφικού χωρίς Πολύτεκνους ΔΕΝ ΓΙΝΕΤΑΙ.

Αποτελεσματικά μέτρα που πρέπει να εφαρμοστούν είναι :

- Μια νέα Καθημερινή μονάδα υπό τον Πρωθυπουργό: Υπουργός / Υφυπουργός ή ΓΓ, διότι η δημογραφική και οικογενειακή πολιτική είναι οριζόντια (διατρέχει κάθε άλλο μέτρο κυβερνητικής πολιτικής

- Εφαρμογή μέτρων :

- α) χωρίς δημοσιονομικό κόστος
- Ελεύθερες μετεγγραφές σε ΑΕΙ, ΤΕΙ για τα παιδιά των πολύτεκνων. 30 χρόνια ίσχυε χωρίς κανένα πρόβλημα
- Προτεραιότητα στους πολύτεκνους για διορισμούς στο Δημόσιο
- Ειδικές κατηγορίες για παιδιά πολύτεκνων σε Στρατιωτικές Σχολές και Σώματα Ασφαλείας

► Εργασία συνταξιούχων πολύτεκνων: χωρίς περικοπή της σύνταξης, δικαίωμα εργασίας χωρίς μέγιστο εισοδηματικό όριο

β) με δημοσιονομικό κόστος:

- Εφάπαξ επίδομα τοκετού για κάθε παιδί. Υψηλότερο για το 4ο και κάθε επόμενο παιδί.
- Τέλη κυκλοφορίας αυτοκινήτου → απαλλαγή για πολύτεκνους
- ΕΝΦΙΑ → απαλλαγή για την 1η κατοικία
- Επίδομα τριτέκνων, πολύτεκνων → επαναφορά, χωρίς εισοδηματικά κριτήρια

(συνέχεια στη σελίδα 8)

28ο ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΤΟΥ ΠΑΝΔΟΙΚΟ:

Κλιματική Αλλαγή και Αστικό Περιβάλλον

Στην Κατερίνη από 9 -11 Νοεμβρίου 2018

(συνέχεια από την πρώτη σελίδα)

Ο Σύλλογός μας ως μέλος του ΠΑΝ.Δ.ΟΙΚ.Ο συμμετείχε στο Συνέδριο με τον Αντιπρόεδρο του ΔΣ κ. Αθανάσιο Χρ. Θεοδωρόπουλο, τον ταμία κ. Βασίλη Κοτσώνη και το μέλος κ. Ιωάννη Πολυδωρόπουλο.

Από Δευτέρα 5 Νοεμβρίου 2018 μέχρι Παρασκευή 9 Νοεμβρίου 2018 έγιναν προσυνεδριακές εκδηλώσεις με σχολεία της Κατερίνης για το ζήτημα της κλιματικής αλλαγής

Ειδικό επιστήμονες και εκπρόσωποι φορέων ανέλυσαν όλες τις πτυχές του προβλήματος της κλιματικής αλλαγής. Ιδιαίτερη αναφορά έγινε για την περίπτωση των πόλεων οι οποίες υφίστανται το κύριο βάρος της κατάστασης αυτής.

Πρόσφατα ακραία φυσικά φαινόμενα στην Ελλάδα, την Ευρώπη, αλλά και σε ολόκληρο τον κόσμο, δείχνουν ότι τα περιθώρια ανάσχεσης των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής έχουν στενέψει δραματικά.

Το Συνέδριο παρακολούθησαν πολλοί Δήμαρχοι, Αντιδήμαρχοι, Δημοτικοί Σύμβουλοι, στελέχη της Τοπικής Αυτοδιοίκησης και των ΦοΔΣΑ, εκπρόσωποι φορέων και οικολογικών οργανώσεων, στελέχη εταιρειών και απλοί πολίτες.

Με τη λήξη του Συνεδρίου ψηφίστηκε ομόφωνα η Απόφαση του Συνεδρίου η οποία αναφέρεται α) στη διαχρονικότητα της κλιματικής αλλαγής, η οποία επιταχύνεται πλέον από ανθρωπογενείς παράγοντες, β) στα ακραία καιρικά φαινόμενα που είναι συχνότερα και εντονότερα, γ) τις προβλέψεις για την αύξηση της θερμοκρασίας της Γης τα επόμενα χρόνια, δ) την ανάγκη να προχωρήσει η κυκλική οικονομία, μετά την ολοκληρωμένη ανακύκλωση και ε) στην ενίσχυση των ΑΠΕ. Αναφέρθηκε επίσης ότι η αστικοποίηση σε συνδυασμό με την κλιματική αλλαγή δημιουργεί το φαινόμενο της αστικής θερμικής νησίδας που πρέπει κατάλληλα να αντιμετωπιστεί. Τονίστηκε η ανάγκη ενθάρτυσης των μαθητών και γενικότερα των νέων και η υιοθέτηση κατάλληλων εργαλείων αντιμετώπισης της κλιματικής αλλαγής την επόμενη προγραμματική περίοδο 2021-2027. Τέλος επισημάνθηκε η ανάγκη ανάληψης πρωτοβουλιών σε όλα τα επίπεδα εξουσίας προκειμένου να προλάβουμε τις καταστροφές.

ΕΠΙΣΥΝΑΠΤΟΥΜΕ ΤΗΝ ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ ΓΙΑ ΠΛΗΡΕΣΤΕΡΗ ΠΑΡΟΧΗ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΚΑΙ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ.

«Το 28ο Συνέδριο του Πανελληνίου Δικτύου Οικολογικών Οργανώσεων (ΠΑΝΔΟΙΚΟ) που πραγματοποιήθηκε στην Κατερίνη 9-11 Νοεμβρίου 2018, σε συνδιοργάνωση με την ΕΝΠΕ την ΚΕΔΕ και το Δήμο Κατερίνης διαπιστώνει τα εξής:

Το κλίμα της Γης κατά τη διάρκεια των 4,6 δισεκατομμυρίων ετών της ηλικίας της βρίσκεται σε συνεχή αλλαγή, που ελέγχεται από αστρονομικούς παράγοντες.

Στην πιο πρόσφατη σχετικά ιστορία της, η ζωή στον πλανήτη επηρεάζεται από τις συνέπειες όχι μόνο της κλιματικής μεταβλητότητας, που οφείλεται σε φυσικά αίτια, αλλά και της επιδεινούμενης Κλιματικής Αλλαγής από ανθρωπογενείς δραστηριότητες, λόγω της αλόγιστης πολιτικής για εκμετάλλευση όλων των φυσικών πόρων προς οικονομική ανάπτυξη των κοινωνιών, του υπερπληθυσμού, αλλά και της συσσώρευσης πλούτου στα χέρια λίγων. Ακραία καιρικά φαινόμενα όπως πλημμύρες, τυφώνες, καύσωνες, το λιώσιμο μεγάλου ποσοστού των αιώνιων πάγων μέσα σε μερικές δεκαετίες και η αύξηση της μέσης θερμοκρασίας της Γης, είναι αδιαμφισβήτητες, δυστυχώς, αποδείξεις για μία αλλαγή που είναι ήδη πραγματικότητα. Σύμφωνα με το πόρισμα της Διακυβερνητικής Επιτροπής για την Κλιματική Αλλαγή, η μέση θερμοκρασία της επιφάνειας του πλανήτη αναμένεται να αυξηθεί από 1,4 έως 5,8 βαθμούς Κελσίου έως το 2100, σε σχέση με τα τέλη του 19ου αιώνα, αν δεν αλλάξει το μοντέλο που ακολουθείται μέχρι σήμερα. Ήδη έχει καταγραφεί αύξηση της μέσης θερμοκρασίας πάνω από 0,6 βαθμούς Κελσίου.

Έχει γίνει, πλέον, ευρέως αποδεκτή η μεγαλύτερη δυνατή επαναχρησιμοποίηση και ανακύκλωση των υλικών και η ελαχιστοποίηση της καύσης, πάντα με ασφαλείς συνθήκες για τους πολίτες. Επίσης, προτείνεται η προώθηση των ΑΠΕ, με την απαραίτητη προϋπόθεση της ορθής και προγραμματισμένης χωροταξικής κατανομής τους και χρήσης των υπαρχόντων ορυκτών καυσίμων.

Είναι πλέον επιτακτική η ανάγκη για οικολογικές πολιτικές, φιλικές για το περιβάλλον λύσεις – δράσεις και σωστή εφαρμογή αυτών.

Ιδιαίτερα στον αστικό και περιαστικό χώρο οι συνθήκες διαβίωσης επιβαρύνονται συνεχώς. Η μεγάλη αστικοποίηση, πέρα από τα οφέλη, έχει επιφέρει και σημαντικά προβλήματα, όπως για παράδειγμα τη διαχείριση των απορριμμάτων, την αέρια ρύπανση και την έλλειψη χώρων πρασίνου. Μία από τις επιπτώσεις της αστικοποίησης, σε συνδυασμό και με την κλιματική αλλαγή, είναι το φαινόμενο της αστικής θερμικής νησίδας. Για την αντιμετώπιση της ανθρώπινης θερμικής δυσφορίας προτείνεται τόσο η καταγραφή των βιοκλιματικών συνθηκών μέσα στην πόλη (με χρήση νέων τεχνολογιών όπως π.χ. drones και δικτύων μετρητικών σταθμών) όσο και η βελτίωση αυτών μέσα από την:

- Χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας μέσα στην πόλη.
- Σχεδιασμό και επιλογή λύσεων με σκοπό τον μετριασμό των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής, αλλά και τη βελτίωση της ποιότητας ζωής των πολιτών.
- Βιοκλιματική αξιολόγηση των προτεινόμενων και σχεδιαζόμενων έργων και δράσεων στον αστικό χώρο.
- Χρήση ψυχρών υλικών, δένδροφυτεύση, βιοκλιματικός αστικός και πολεοδομικός σχεδιασμός.

Η οικολογική συνείδηση δεν ξεκινά δια μαγείας από την ενήλικη ζωή παρά καλλιεργείται και κτιζείται από την παιδική ηλικία, με δράσεις που χαρακτηρίζονται από συνέπεια και σοβαρότητα και αποτελούν αναπόσπαστο κομμάτι της εκπαιδευτικής διαδικασίας.

Για την Ελλάδα ζητείται στην επόμενη προγραμματική περίοδο 2021-2027 να υπάρξει σημαντικό αποτύπωμα αντιμετώπισης της κλιματικής αλλαγής.

Τα αρμόδια Υπουργεία, οι Περιφέρειες, οι Δήμοι, φορείς κλπ., μπορούν και πρέπει να εκπονήσουν προγράμματα αντιμετώπισης της κλιματικής αλλαγής που να είναι άμεσα εφαρμόσιμα και όχι θεωρητικά και σε αδράνεια. Όμως, και οι απλοί πολίτες πρέπει να συμβάλουν στην αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής.

Το 28ο Συνέδριο του ΠΑΝΔΟΙΚΟ πιστεύει τέλος ότι ο χρόνος για την αποφυγή των συνεπειών της κλιματικής αλλαγής στον πλανήτη λιγοστεύει δραματικά και οι όποιες προσπάθειες πρέπει να αρχίσουν άμεσα.

100% καθαρός πλανήτης

ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΕΘΝΙΚΟΥΣ, ΤΟΠΙΚΟΥΣ ΚΑΙ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΥΣ ΗΓΕΤΕΣ

Κορυφαίοι επιστήμονες προειδοποίησαν ότι έχουμε μόνο 12 χρόνια για να αποτρέψουμε την κλιματική καταστροφή. 12 χρόνια!!

Οι κυβερνήσεις του κόσμου συναντήθηκαν για να βρουν λύσεις, και η ΕΕ πρότεινε ένα επείγον σχέδιο για ΜΗΔΕΝΙΣΜΟ των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα. Αλλά ο Τραμπ κι οι σύμμαχοί του θέλουν να το θάψουν και ετοιμάζονται να το μπλοκάρουν στην κρίσιμη διάσκεψη για το κλίμα.

Οι επιστήμονες προειδοποιούν ότι η κλιματική αλλαγή επιταχύνεται με ανεξέλεγκτους ρυθμούς, απειλώντας την επιβίωσή μας και όσοι αγαπάμε. «Σας καλούμε να διατηρήσετε την παγκόσμια αύξηση της θερμοκρασίας κάτω από το εξωφρενικά επικίνδυνο όριο του 1,5 °C. Για να το πετύχετε αυτό, πρέπει να εφαρμόσετε επείγοντως συγκεκριμένα μέτρα για σταδιακό μηδενισμό των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα πριν από το

2050, και να στρέψετε γρήγορα τις κοινωνίες μας και τις οικονομίες μας στην 100% καθαρή ενέργεια».

Ένα παγκόσμιο αίτημα για 100% καθαρή ενέργεια, για να προστατέψουμε το μέλλον μας και όσα αγαπάμε.

Δεκάδες χιλιάδες άνθρωποι σε κάθε γωνιά του πλανήτη βγήκαν στους δρόμους απαιτώντας τώρα λύσεις για να σταματήσει η κλιματική αλλαγή

Για να στείλει και η Αθήνα το δικό της μήνυμα στους πολιτικούς ηγέτες του πλανήτη, το WWF Ελλάς κάλεσε τους

υποστηρικτές και φίλους της οργάνωσης, σε πορεία την Κυριακή 9/12 μαζί με φίλους από 22 οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών.

Όλοι μαζί, ένωσαν τις δυνάμεις των και έστειλαν ένα καθαρό μήνυμα στις κυβερνήσεις που συνεδρίασαν στην Πολωνία, στο πλαίσιο της Παγκόσμιας Συνόδου του ΟΗΕ για το Κλίμα.

ΠΗΓΗ WWF

ΕΝΩΣΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΦΥΣΙΚΟΥ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΟΡΙΝΘΙΑΚΟΥ-ΠΑΤΡΑΙΚΟΥ «Ο ΝΗΡΕΑΣ»

Πολιτική απορριμμάτων: Ζητείται τόλμη για το τώρα και για το αύριο!

Η διαχείριση των απορριμμάτων στην Αιγαλία (και όχι μόνο), έχει φτάσει σε τραγικά επίπεδα.

Σκουπίδια στους δρόμους και ένας όχι μόνο υπερκορεσμένος αλλά και κακώς λειτουργών ΧΥΤΑ στα Χρυσάμπελα, για τον οποίον δικαίως ένα σθεναρό κίνημα πολιτών απαιτεί να κλείσει, είναι η ορατή πλευρά του αδιεξόδου.

Το πρόσφατο έγγραφο του Εργαστηρίου Υγιεινής του Πανεπιστημίου Πατρών, με το οποίο διαπιστώνεται η παρουσία βαριά τοξικών ουσιών, σε επικίνδυνες για την υγεία αλλά και τον Κορινθιακό Κόλπο, όπου καταλήγουν, στην έξοδο αγωγού ομβρίων, πλησίον του ΧΥΤΑ Χρυσάμπελων, τεκμηριώνει την ανάγκη όχι μόνο της επείγουσας αντιμετώπισης της κατάστασης αλλά και της θέσης των Βάσεων για την ολοκληρωμένη διαχείριση των απορριμμάτων στην Αιγαλία και την Αχαΐα γενικότερα.

Οι οργανώσεις μέλη και οι ενεργοί πολίτες φίλοι του «Νηρέα» απαιτούμε:

- την άμεση αντιμετώπιση της επείγουσας κατάστασης στο Δήμο Αιγίου με συνέχιση των μέτρων αλληλεγγύης
- την άμεση λήψη μέτρων από τις αρ-

μόδιες υπηρεσίες περιβάλλοντος για την στοιχειώδως επαρκή διαχείριση του ΧΥΤΑ Χρυσάμπελων και προπαντός τον έλεγχο των στραγγισμάτων ώστε να μη διαφεύγουν ανεπεξέργαστα στα ρέματα και τελικά τη θάλασσα.

- την προώθηση με άμεσα και γρήγορα βήματα μέτρων μείωσης των απορριμμάτων (πράσινα σημεία για τα ογκώδη και ηλεκτρονικά, οικιακή κομποστοποίηση, θρυμματισμός και κομποστοποίηση κλαδεμάτων, καλύτερη λειτουργία του συστήματος ανακύκλωσης των μπλε κάδων) - προπαντός όμως απαιτούμε να αντιμετωπιστούν με γενναϊότητα οι ελλείψεις υποδομών, πρακτικών και νοοτροπίας για μια σύμφωνη με την ευρωπαϊκή νομοθεσία μακροπρόθεσμη διαχείριση των απορριμμάτων. Αν αυτό απαιτεί αναθεώρηση του περιφερειακού σχεδιασμού ή και δύσκολες αλλά αναγκαίες χωροθετήσεις χώρων διαχείρισης, αυτά πρέπει επιτέλους με θάρρος να εξηγηθούν στους πολίτες και να υλοποιηθούν.

Τριτοκοσμικές εικόνες των δρόμων μας ή ΧΥΤΑ – υγειονομικές βόμβες δεν μας αξίζουν.

Το Ινστιτούτο Αρχιπέλαγος για την Ιχθυοκαλλιέργεια στη χώρα μας

Η ιχθυοκαλλιέργεια ως πρακτική έχει τις ρίζες της στα αρχαία χρόνια, όμως με τον τρόπο που υλοποιείται στην Ελλάδα κατά τις τελευταίες δεκαετίες - ακολουθώντας πρότυπα διαχείρισης οικονομολόγων και όχι τα πρότυπα των ιχθυοτρόφων - έχει καταλήξει να αποτελεί άλλη μία προβληματική βιομηχανική πρακτική στην Ελλάδα. Ενδεικτικό είναι ότι αν και πολλοί αποκαλούν την ιχθυοκαλλιέργεια «βαριά βιομηχανία της Ελλάδας», οι μεγαλύτερες εταιρείες του κλάδου έχουν χρέη στις τράπεζες που προσεγγίζουν το 1 δις ευρώ και βρίσκονται πλέον υπό τραπεζική διαχείριση, έχοντας λάβει τα προηγούμενα χρόνια δεκάδες εκατομμύρια επιδοτήσεων από

ΤΟΥ ΘΟΔΩΡΗ ΤΣΙΜΠΙΔΗ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗ, ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟΥ ΘΑΛΑΣΣΙΑΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ «ΑΡΧΙΠΕΛΑΓΟΣ»

πόρους της Ε.Ε.

Ευτυχώς όμως υπάρχουν και στην Ελλάδα οι λίγες λαμπρές εξαιρέσεις που προσεγγίζουν το 1 δις ευρώ και βρίσκονται πλέον υπό τραπεζική διαχείριση, έχοντας λάβει τα προηγούμενα χρόνια δεκάδες εκατομμύρια επιδοτήσεων από

σίας σε περιοχές όπου οι εναλλακτικές απασχολήσεις είναι περιορισμένες. Δέχονται όμως τον αθέμιτο ανταγωνισμό από εταιρείες των οποίων οι επενδυτικές πρακτικές βασίζονται στη συσσώρευση χρεών που έπειτα μετακυλύουν στις τράπεζες ή το δημόσιο, ενώ σ u x v á π ω λ ο ύ ν τ α προϊόντα τους σε τιμές κάτω του κόστους, με αποτέλεσμα να ακυρώνουν κάθε βιώσιμη επένδυση και προσπάθεια.

Οι επιπτώσεις αυτών των υπερντατικών πρακτικών ιχθυοκαλλιέργειας είναι πολυεπίπεδες σε

περιβαλλοντικά, οικονομικά και κοινωνικά θέματα. Το Ινστιτούτο Αρχιπέλαγος, έχοντας ως προτεραιότητα την προστασία των θαλασσών, μέσα από τη συμμετοχή του στο Γνωμοδοτικό Συμβούλιο της Ε.Ε. για την Ιχθυοκαλλιέργεια στην Ευρώπη, στοχεύει με γνώμονα τον ρεαλισμό και την ισορροπία, να προωθή μορφές ανάπτυξης της ιχθυοκαλλιέργειας που δεν θα προκαλούν αυτό το μεγάλο περιβαλλοντικό αποτύπωμα το οποίο σήμερα, σε πολλές περιοχές, υποβαθμίζει τις θάλασσές μας.

ΓΝΩΡΙΖΕΤΕ ΟΤΙ...

Τρούφα 100.000 ευρώ

Μια λευκή τρούφα βάρους 850 γρ πουλήθηκε 85.000€, στην 19η παγκόσμια δημοπρασία στην Άλμπα, Τορίνο Ιταλίας. Η δημοπρασία γίνεται τα τελευταία 88 χρόνια, παράλληλα με έκθεση τρούφας, που διαρκεί 2 μήνες. Φέτος η σοδειά είναι πολύ καλή γιατί υπήρχαν βροχοπτώσεις τον Ιούνιο, Ιούλιο και Αύγουστο και καταιγίδες. Πέραν λόγω της ξηρασίας είχαμε μικρή σοδειά και η τιμή έφθανε στα 600-700€ τα 100 γρ.

Πηγή: Α. Ντετζιάκομι, ΑΜΠΕ.

Δακοκτονία

Το πρόγραμμα της δακοκτονίας δε θα είναι πια το ίδιο. Άμεσα καταθέτουμε τροπολογία, με την οποία η αρμοδιότητα της προμήθειας των υλικών δακοκτονίας περιέρχεται στο υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης. Στόχος είναι να ολοκληρώνεται η διαδικασία νωρίς, για όλη την Ελλάδα, και να μην υπάρχουν πια οι καθυστερήσεις που παρατηρούνται μετά την ισχύ του «Καλλικράτη».

Επιπλέον, θα ακολουθήσει βελτίωση του νομοθετικού πλαισίου, έτσι ώστε να επιταχυνθεί και η πρόσληψη του προσωπικού εφαρμογής της δακοκτονίας και όλα να είναι έτοιμα αρχές Μαΐου.

Πηγή: Σ. Αραχωβίτης

ΣΥΝΑΓΕΡΜΟΣ ΑΠΟ ΤΟΝ ΠΛΑΝΗΤΗ

Η ΦΥΣΗ ΧΡΕΙΑΖΕΤΑΙ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΤΗΣ ΖΩΗΣ

Οι επιστήμονες μόλις έστειλαν SOS: Η εξόντωση της άγριας φύσης απ' τον άνθρωπο είναι πλέον κατάσταση έκτακτης ανάγκης που απειλεί την ανθρωπότητα!

Απ' το 1970 έχουμε αφανίσει το 60% των θηλαστικών, πτηνών, ψαριών και ερπετών. Τώρα ο επικεφαλής του ΟΗΕ για τη βιοποικιλότητα προειδοποιεί ότι, αν δεν λάβουμε μέτρα, μπορεί να γίνουμε το πρώτο είδος που θα καταγράψει τη δική του εξαφάνιση!

Όμως οι επιστήμονες ανακάλυψαν και κάτι άλλο -- ένα θαύμα που μπορεί να μας σώσει. Αν προστατέψουμε το 50% του πλανήτη απ' την ανθρώπινη εκμετάλλευση, τα οικοσυστήματά μας θα μπορέσουν να σταθεροποιηθούν και να ανακάμψουν. Η ζωή στη Γη μπορεί να αναγεννηθεί!

Οι κυβερνήσεις μας έχουν ήδη υποσχεθεί να προστατέψουν το 1/4 του πλανήτη -- είναι λοιπόν εφικτό. Αλλά κανένα άλλο παγκόσμιο κίνημα δεν πρωτοστατεί γι' αυτό το θαυματουργό

σχέδιο ανάκαμψης! Είναι στο χέρι μας να σταματήσουμε αυτόν τον σιωπηλό δολοφόνο.

Όταν το 2013 ξεκινήσαμε την εκστρατεία για 100% καθαρή ενέργεια, πολλοί τη θεώρησαν ουτοπική. Κι όμως, μέσα σε 24 μήνες, την υπέγραψαν όλα τα κράτη του κόσμου. Πολλοί οικολόγοι

συμφωνούν μ' αυτό το επιστημονικό σχέδιο, και έχουμε μόνο δύο χρόνια για να κινητοποιήσουμε πολίτες, πολιτικούς και επιχειρήσεις για μια Παγκόσμια Συμφωνία για τη Φύση, στην κρίσιμη Διάσκεψη για τη Βιοποικιλότητα του 2020.

ΠΗΓΗ: WWF

ΤΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΤΩΝ ΦΟΥΡΝΩΝ ΜΙΚΡΟΚΥΜΑΤΩΝ

Οι τουλάχιστον 130 εκατομμύρια φούρνοι μικροκυμάτων που υπάρχουν στην Ε.Ε. σήμερα, καταναλώνουν κάθε χρόνο περίπου 9,4 τεραβάτ ηλεκτρικού ρεύματος ανά ώρα.

Οι φούρνοι μικροκυμάτων θεωρείται ότι επιβαρύνουν το περιβάλλον και επιδεινώνουν την κλιματική αλλαγή σχεδόν όσο και τα αυτοκίνητα. Η χρήση των φούρνων μικροκυμάτων στην Ευρωπαϊκή Ένωση εκτιμάται ότι εκπέμπει στην ατμόσφαιρα τόσο διοξείδιο του άνθρακα όσο σχεδόν επτά εκατομμύρια αυτοκίνητα.

Οι πωλήσεις φούρνων μικροκυμάτων κατέχουν

τη μερίδα του λέοντος μεταξύ όλων των ειδών φούρνων στην Ε.Ε. και ο αριθμός τους αναμένεται να φθάσει τα 135 εκατομμύρια το 2020.

Παρόλα αυτά, δεν είχε γίνει έως τώρα ευρέως συνειδητή η επίπτωση τους στο περιβάλλον.

Γι' αυτό οι ερευνητές ζητούν από τους καταναλωτές να επιδείξουν μεγαλύτερη υπευθυνότητα και να κάνουν πιο αποτελεσματική χρήση αυτών των συσκευών, για παράδειγμα προσαρμόζοντας κάθε φορά το χρόνο μαγειρέματος ανάλογα με το είδος του φαγητού.

Πηγή: ΟΙΚΟΕΝΗΜΕΡΩΣΗ

Βελόνες!!!

Η Μάι Ουτ Τρινχ, πρώην υπάλληλος γεωργικής μονάδας που παράγει φράουλες, έβαλε βελόνες ραψίματος σε φράουλες, από «μοχθηρία» και για λόγους «εκδίκησης». Συνελήφθηκε μετά από 2 μήνες και κρατείται λόγω των φόβων που υπάρχουν να πέσει θύμα αντιποίνων. Η ενέργεια αυτή έφερε σε απόγνωση τους παραγωγούς, καθώς είχε προκληθεί πανικός στους καταναλωτές, ενώ στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης είχε ξεσπάσει επιδημία από φάρσες. Η υπόθεση αυτή είχε αναγκάσει τα σουπερμάρκετ να αποσύρουν τις φράουλες από τα ράφια τους και τους καλλιεργητές να καταστρέψουν μεγάλα αποθέματα παραγωγής που δεν είχαν πουλήσει. Επίσης οι αρχές σκλήρυναν την νομοθεσία αυξάνοντας σε 15 χρόνια την ποινή κάθειρξης που μπορεί να επιβληθεί σε κάποιον, που κρίνεται ένοχος για δηλητηρίαση τροφίμων.

Πηγή: ΑΠΕ-ΜΠΕ.

Μεταφυτεύσεις

Ξεκίνησε τη μεταφύτευση ελαιοδέντρων στις πυρόπληκτες περιοχές της Αττικής η ΕΡΓΟΣΕ ΑΕ, σε συνεργασία με το υπουργείο Υποδομών & Μεταφορών. Η μεταφορά των ελαιοδέντρων, γίνεται από περιοχές της Αχαΐας όπου βρίσκονται σε εξέλιξη τα έργα εκσυγχρονισμού του σιδηροδρόμου, και εντάσσεται στις κοινωνικές δράσεις της εταιρίας που έχουν στόχο να μην χαθεί ούτε ένα δένδρο από τις περιοχές που θα περάσει το τρένο. Είναι σημαντικό για την ΕΡΓΟΣΕ ελιές υπεραιώνιες να συνεχίσουν να ζουν, προσφέροντας το οξυγόνο τους στην Αττική. Η μεταφύτευση γίνεται κατά μήκος της λεωφόρου Μαραθώνος και σε άλλες όμορες περιοχές, με τη συνδρομή των τοπικών αρχών.

Πηγή: neapaseges.gr

Staramaki

Καλαμάκι από στάρι, παραγωγή οικολογικών ρούχων και βαφές υφασμάτων από φυτά του Κιλκίς, παρουσιάστηκαν στο Φόρουμ 2018 στη Θεσσαλονίκη. «Η δράση μας «From aid to trade» αφορά για ανάπτυξη μέσα από μία διαφορετική οικονομία, βασισμένοι πάντα σε όσα προσφέρει η περιοχή. Κατασκευάζουμε το «staramaki», δηλαδή καλαμάκι από στάρι που αφθονεί στην περιοχή αλλά η καλλιέργειά του είναι πλέον μη βιώσιμη». Σ. Καμπέρης, Σύλλογος Εθελοντών Κιλκίς.

Πηγή: ΑΠΕ-ΜΠΕ

Αναπροσανατολισμός στο δημογραφικό

(συνέχεια από τη σελίδα 5)

►Επίδομα παραμονής στο σπίτι →για όσα παιδιά δεν βρίσκουν θέση σε βρεφονηπιακό σταθμό ή επιλέγουν να μεγαλώσουν στο σπίτι

►Μείωση δημοτικών τελών για πολυτέκνους →χωρίς εισοδηματικά κριτήρια

Χωρίς τη λήψη τέτοιων μέτρων όπως τα παραπάνω, είναι σίγουρο ότι κι εμείς θα δημιουργήσουμε, όπως για παράδειγμα ήδη έπραξε η Αγγλία, «Υπουργείο Μοναξιάς», αντί για «Υπουργείο Οικογένειας»...

ΕΠΑΝΑΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΘΡΩΠΩΝ ΣΕ «ΞΕΠΕΡΑΣΜΕΝΕΣ» ΙΔΕΕΣ
ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ

(Αμ. καθηγητής Πανεπιστημίου Αθηνών, νεφρολόγος, αρχαιολόγος)

Ο κ. Αθανάσιος Διαμαντόπουλος σχολιάζοντας ανέφερε: "Υπάρχουν δύο δηλώσεις στην παρούσα εκδήλωση. Η μία πως υπάρχει δημογραφικό πρόβλημα και η δεύτερη με ποιόν τρόπο θα το λύσουμε. Και οι δύο εμπεριέχουν αντιφάσεις.

Η πρώτη επιλέγει να αγνοήσει το γεγονός πως δεν υπάρχει δημογραφικό πρόβλημα παγκοσμίως. Αντιθέτως υπάρχει υπερπληθυσμός. Ο πληθυσμός της Γης υπερτετραπλασιάστηκε μέσα στον τελευταίο αιώνα και μέχρι το 2050 προβλέπεται να οκταπλασιαστεί. Κανένας λόγος λοιπόν ανησυχίας για το ανθρώπινο είδος. Ανησυχία, αληθινή ή υποκριτική, αφορά το δημογραφικό της Ελλάδας κατ' αρχήν και της Ευρώπης ακολούθως. Αλλά γιατί αυτό θα πρέπει να μας νοιάζει; Στην μοντέρνα πολιτική της παγκοσμιοποίησης είναι ανεδαφικό να ασχολούμαστε με τι συμβαίνει στο χωριό που λέγεται Ελλάδα. Είναι αντιφατικό να διακηρύσσουμε την αυτονομία του ασθενούς, του πολίτη, του ανθρώπου γενικότερα που θα πρέπει να έχει την ελευθερία της επιλογής και από την άλλη να προσπαθούμε με νόμους, εκδηλώσεις όπως αυτή, με διάφορα άλλα μέτρα, να πείσουμε τους πολίτες, κυρίως τις γυναίκες να τεκνοποιήσουν αν αυτό δεν το προτιμούν. Υπάρχει μια γενικότερη αντίφαση όταν είναι γνωστό πως τα παιδιά θα συσσωρευτούν ευθύνες, έξοδα, πικρίες, κόπους και εις πείσμα αυτών πολλοί να επιθυμούν ή έστω επιθυμούσαν να τεκνοποιήσουν. Δύο εξηγήσεις μπορούν να λύσουν την απορία.

Η μία είναι το ένστικτο της αναπαραγωγής. Η δημιουργία των παιδιών ήταν αναπόφευκτο παράπλευρο προϊόν της ηδονής της συνουσίας που αποτελούσε το δόλωμα για να ξεκινήσει η αναπαραγωγή. Με τις διάφορες τεχνολογικές εξελίξεις η ηδονή αποχωρίστηκε πλήρως από το αναπόφευκτο της αναπαραγωγής. Μπορούμε να έχουμε την χαρά χωρίς το τίμημα του φορτικού μωρού. Η δεύτερη εξήγηση ήταν πως τα παιδιά που γεννιόνταν θα ήταν αυτοί που διαίωνιζαν το όνομα, το σόι, το εκκλησίασμα, τον στρατό. Στο υπό αναθεώρηση Σύνταγμα εξαλείφεται από το άρθρο 16 η πρόταση: πως η οικογένεια αποτελεί «θεμέλιο της συντήρησης και της προαγωγής του Έθνους». Μια τελευταία δικαιολογία για την υποτιθέμενη επιθυμία της επίλυσης του δημογραφικού θα ήταν η διατήρηση του Ευρωπαϊκού πολιτισμού και των παραδόσεών του. Υπάρχει οξεία αντίφαση ανάμεσα σε αυτήν την επιθυμία και στην προτεινόμενη λύση να λύσουμε το δημογραφικό με τους μετανάστες. Αυτό όχι μόνο θα ισοδυναμούσε με παραίτησή μας από ότι πιστεύουμε πως μας εκφράζει αλλά υπονοεί την χειρότερη εκμετάλλευση ανθρώπου από άνθρωπο. Οι δικές μας γυναίκες δεν θέλουν να κάνουν παιδιά επειδή επιδιώκουν την ανεξαρτησία τους, την καριέρα τους, απαλλαγή από τα δεσμά του γάμου και την καλοπέραση γενικά. Είναι χαρακτηριστικό αυτό που απάντησε μια ερωτώμενη σε φετινή έρευνα του Lancet: "Δεν κάνω δεύτερο παιδί γιατί θέλω να ηγαίνουμε διακοπές και να κάνω πάρτι στο ένα που έχω." Αλλά κάποιοι πρέπει να κάνουν την λάντζα. Τις δουλειές στα εργοστάσια, τους οδηγούς, τους νοσηλευτές κ.ο.κ. Ας εισάγουμε λοιπόν όλους τους πεινασμένους της Γης. Θα γεννοβολούν οι γυναίκες τους που είναι τόσο καθυστερημένες ώστε να θέλουν να γεννάνε και αυτοί και τα παιδιά τους θα μας εξυπηρετούν ώστε να συνεχίζουμε την τρυφηλή ζωή μας και εμείς θα τους παρέχουμε τόσα, ώστε να επιβιώνουν. Αυτά με περιτύλιγμα αγάπης. Δηλαδή τα έχει όλα και συμφέρει. Η πολιτική αυτή είναι μυωπική. Τελικά όλοι οι επιήλυδες θα αυξηθούν αρκετά ώστε να ανατρέψουν την τρυφηλή καλοπέρασή μας αλλά και, αν όπως λέμε ενσωματωθούν, οι γυναίκες τους επίσης θα μορφωθούν ώστε σε μια δύο γενεές και αυτές δεν θα κάνουν παιδιά και το πρόβλημα θα επιστρέψει. Λίγα ευρώ σαν επίδομα τέκνου δεν θα λύσουν το πρόβλημα. Ήδη στην Εκάλη γεννιούνται λιγότερα παιδιά από ότι στην Έβρο. Μόνον ο αναπροσανατολισμός των νέων ανθρώπων σε «ξεπερασμένες» ιδέες θα το έλυσε. Όπερ λίαν απίθανο. Γίναμε πλέον Ευρώπη."

Υ.Γ. της σύνταξης: Να προσθέσουμε, αφού ο κ. Διαμαντόπουλος το απέφυγε στο κείμενό του, ότι είναι πατέρας 4 τέκνων και η σύζυγός του είναι μοναχοπαίδι, επιστήμων από τη Σκωτία, η οποία υπηρέτησε στο νοσοκομείο Άγ. Ανδρέας και κατάφερε χωρίς καμία γονική ή άλλη στήριξη να αποκτήσει και το μεταπτυχιακό της δίπλωμα!

Κίνδυνοι από τις εξορύξεις υδρογονανθράκων στο Ιόνιο

Για κινδύνους, που εγκυμονούν οι σχεδιαζόμενες εξορύξεις υδρογονανθράκων στο Ιόνιο, προειδοποιούν εκ νέου οι ακτιβιστές του ελληνικού τμήματος του Παγκόσμιου Ταμείου για τη Φύση (WWF), με αφορμή την επέτειο των 16 χρόνων από τη βύθιση του δεξαμενόπλοιου «Prestige» στ' ανοιχτά της βορειοδυτικής ακτής της Ισπανίας, που προκάλεσε τεράστια οικολογική καταστροφή (13 Νοέμβριος 2002).

Χίλια τριακόσια χιλιόμετρα ακτογραμμής «μαύρισαν» κατά μήκος της βόρειας ακτής της Ισπανίας με τη ρύπανση να επεκτείνεται μέχρι τις ακτές της Πορτογαλίας και τη νοτιοδυτική Γαλλία και να ευθύνεται για την κατακόρυφη αύξηση των ποσοστών θνησιμότητας πτηνών, ψαριών, οστρακοειδών, αλλά και θαλάσσιων θηλαστικών που ζούσαν στην περιοχή.

Το WWF προειδοποιεί ότι «οι εξορύξεις υδρογονανθράκων που σχεδιάζονται να γίνουν τα επόμενα χρόνια στη χώρα μας, σε μια θαλάσσια έκταση που ισοδυναμεί σχεδόν με 60.000 τετραγωνικά χιλιόμετρα, και η οποία καλύπτει την περιοχή του Ιονίου Πελάγους, φτάνοντας έως και τα δυτικά-νοτιοδυτικά της Κρήτης, είναι περιβαλλοντικά επιβλαβείς και ενέχουν μεγάλους οικονομικούς κινδύνους.

Κάποιες από τις εξορύξεις αυτές σχεδιάζονται να γίνουν σε τεράστιο βάθος (στα περίπου 3.000 μέτρα), σε μια περιοχή κομβικής οικολογικής σημασίας, όπου

κολυμπούν κάποια από τα πλέον κινδυνεύοντα θαλάσσια είδη της Μεσογείου (φυσιπέρρες, δελφίνια, θαλάσσιες χελώνες), τα οποία δίνουν κυριολεκτικά ζωή στις θάλασσές μας.

Οι εξορύξεις αυτές μας φέρνουν ακόμα πιο κοντά στον κίνδυνο ενός ατυχήματος, το οποίο ανεξάρτητα αν είναι μικρής ή μεγάλης έκτασης, είναι ικανό να πλήξει ανεπανόρθωτα το πραγματικό κεφάλαιο της χώρας μας που δεν είναι άλλο από το φυσικό περιβάλλον».

ΠΗΓΗ ΑΠΕ

Εθνική Προστατευόμενη Περιοχή Αλιείας για Κορινθιακό – Πατραϊκό κόλπο

Για μια ακόμα φόρα οι σύλλογοι και οι φορείς γύρω από τον Κορινθιακό – Πατραϊκό κόλπο ξεσηκώθηκαν.

Ζητώντας πάντα το ίδιο πράγμα, χωρίς να παίρνουν άλλη απάντηση από τη Σιωπή που διαρκεί 11 περίπου χρόνια, και που στην πράξη ερμηνεύεται ως ένα ηχηρό ΟΧΙ. Αυτό το αναπάντητο αίτημα πηγάζει από τον ΕΚΑΝ 1967/2006 (Μεσογειακός Κανονισμός για την αλιεία), που έχει ενσωματωθεί στην Εθνική Νομοθεσία, έχει "υιοθετηθεί" από όλους τους ενδιαφερόμενους και παραμένει γράμμα του Νόμου Καινού: «Εθνική Προστατευόμενη Περιοχή Αλιείας» με υποχρέωση Επιστημονικής Παρακολούθησης.

Στην ουσία είναι και στην πράξη ερμηνεύετε σαν: Πάρτε μέτρα διότι η αλιεία στους Δίδυμους κόλπους Καταρρέει.

Επιτέλους, κάντε κάτι εκεί στο Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων. ΟΧΙ οτιδήποτε. Χαρακτηρίστε τους κόλπους, συμβουλευτείτε μελετητές και Επιστήμονες και τότε πάρτε μέτρα.

ΟΧΙ με βάσει Πολιτικές αναγκαιότητες.

Σκεπτόμενοι μόνο, τη Σιωπία της Βιοποικιλότητας των κόλπων. Το ΠΑΝ.Δ.ΟΙΚ.Ο συμμετείχε στη θαλάσσια διαδήλωση που κατέληξε στον συμβολικό αποκλεισμό του λιμανιού του Αλεποχωρίου στον Κορινθιακό κόλπο.

Τη διαμαρτυρία οργάνωσε το Πανελλήνιο Δίκτυο Συλλόγων Παρακτινών Αλιείων, και συμμετείχαν: 1) η Ομοσπονδία Οικολογικών Οργανώσεων Κορινθιακού «Η ΑΛΚΥΩΝ» 2) Η Ένωση Προστασίας Φυσικού και Πολιτιστικού Περιβάλλοντος Κορινθιακού – Πατραϊκού κόλπου "Ο ΝΗΡΕΑΣ".

Περίπατος Γέφυρας Ρίου-Αντιρρίου

Στις 23 Σεπτεμβρίου ο Σύλλογός μας, όπως κάθε χρόνο, πραγματοποίησε τον καθιερωμένο "περίπατο Υγείας" στη γέφυρα Ρίου-Αντιρρίου.

Δεκάδες μελών και φίλων του Συλλόγου αντάμωσαν στο καθιερωμένο ραντεβού στη βάση της γέφυρας Χαρίλαου Τρικούπη (Ρίου-Αντιρρίου), που είναι η μεγαλύτερη σε μήκος καλωδιωτή γέφυρα πολλαπλών ανοιγμάτων και τα θεμέλια της βρίσκονται σε βάθος μέχρι 65 μέτρων.

Μετά τις "χαιρετούρες" και το καθιερωμένο κέρασμα από μέλη

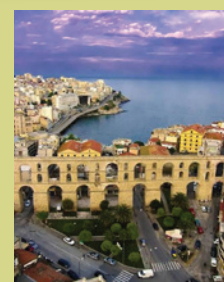
του ΔΣ του Συλλόγου ξεκίνησαν όλοι χαρούμενοι για το περπάτημα. Ο καιρός ιδανικός έκανε μαγευτική την απόλαυση του περπατήματος. Με τον περίπατο της γέφυρας

Ρίου-Αντιρρίου τα μέλη και οι φίλοι του Συλλόγου αποχαιρετούν το καλοκαίρι και καλωσορίζουν την έλευση του χειμώνα με την ευχή βέβαια "και του χρόνου με υγεία".

Επόμενες Εκδηλώσεις Συλλόγου

27 Ιανουαρίου:
Κοπή πίτας & Εκλογολογιστική συνέλευση (Μπαλκόνι Χαλανδρίτσας)

1-2-3 Φεβρουαρίου:
Χειμερινή εκδρομή σε Καβάλα-Ξάνθη-Άβδηρα-Φιλίππους

28 Φεβρουαρίου:
Τσικνοπέμπτη

17 Μαρτίου:
Ενημερωτική εκδήλωση για τα προβλήματα του ελαιοκάρπου